Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 11-го Авґуста, 1904. Число 32. — Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, August 11, 1904. No. 32.

БАЧНÔСТЬ!

До всѣхъ Братствъ и вôддѣловъ Руского Нар. Союза!

Понеже на Головнôй Конвенціи въ Shamokin, Pa. референтъ статутôвъ, уложивъ табелю вступного — для ново приступаючихъ членôвъ, маючи на цѣли, що половина того вступного мае оставати въ касѣ мѣсецевыхъ братствъ, а що тая ухвала не перейшла, длятого установляе ся, щобы братства и вôддѣлы Р. Н. С. побирали вступне якъ слѣдуе:

Вôдъ 16 до 20 лѣтъ скôнченыхъ безъ вступного;
Вôдъ 21 до 25 лѣтъ скôнченыхъ вступне 25 цнт.;
Вôдъ 26 до 30 лѣтъ скôнченыхъ вступне 50 цнт.;
Хто мае 31 лѣтъ скôнченыхъ вступне 75 цнт.;
Хто мае 32 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.00 доляра;
Хто мае 33 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.25 дол.;
Хто мае 34 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.50 дол.;
Хто мае 35 лѣтъ скôнченыхъ вступне 1.75 дол.;
Хто мае 36 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.00 дол.;
Хто мае 37 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.25 дол.;
Хто мае 38 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.50 дол.;
Хто мае 39 лѣтъ скôнченыхъ вступне 2.75 дол.;
Хто мае 40 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.00 дол.;
Хто мае 41 лѣтъ скôнченыхъ вступне 3.50 дол.;
Хто мае 42 до 45 лѣтъ скôнченыхъ 5.00 дол.

Таке вступне всѣ братства и вôддѣлы Р. Н. С. мають побирати вôдъ ново приступаючихъ членôвъ.

Вôдъ Головного Уряду Руского Народного Союза:

К. Кирчôвъ, предс.,
С. Ядловскій, секр.,
А. Шаршонь, касіеръ.

НОВИНКИ.

— ЧОТЫРОХЪ бандитôвъ напало на експресовый потягъ, котрый выѣхавъ зъ Чікаґо 2 серпня о годинѣ 10 вечеромъ. Бандиты всѣли правдоподôбно въ мѣсцевости Гарвей. Коли потягъ уѣхавъ вже кôлька миль нагло вôйшли до воза такъ званого сальонового, де за доплатою можна спати и грозьбами приневолили портера и бремзера, що пôшли зъ ними до середины. Грôзнимъ голосомъ побудивъ ватажка бандитôвъ спячихъ пасажерôвъ, котрі вже лежали въ своихъ лôжкахъ. Зразу думали заспанй люде, що хтось зъ нихъ жартуе и поволи пôдносили ся зô своихъ лôжокъ. Але выстрѣлъ зъ револьвера давъ имъ до пôзнаня, що мають до дѣла зъ правдивыми бандитами; похапували ся отже чимъ скорше зъ мѣсць и повинували ся розказамъ ватажка. Одного 18-лѣтного молодця, котрый заспаный и настрашеный, поволи рухавъ ся, оденъ зъ бандитôвъ ударомъ топора въ голову сильно зранивъ такъ, що нема надѣѣ удержати його при житю. Всѣхъ пасажерôвъ загнали бандиты до сусѣдного воза и тамъ по черзѣ всѣхъ перетрусили. Забирали грошѣ, перстенѣ, годинки и другй дорогоцѣнны рѣчи и то всьо складали до мѣшка. Двохъ зъ нихъ шукало по кишеняхъ а двохъ стояло зъ револьверами въ руцѣ готовыхъ до выстрѣлу. Коли вже були готовй дали сиґналъ, щобы машина задержала бѣгъ и забравши мѣшокъ, щезли середъ темнои ночи. Поліція шукае за ними.

— СТРАЙКЪ рѣзникôвъ еще не скôнчивъ ся. Взагалѣ ситуація е некорыстна для страйкарôвъ, бо въ рѣзняхъ працюють скебы и рухъ цѣлый мало що меншій якъ бувъ передъ страйкомъ. Страйкарѣ зъ головна не йдуть до роботы, але въ Чікаґо примѣромъ, працюе 2000 тыхъ, що страйкували. Комітетъ страйкуючихъ уживае рôжныхъ средствъ а способôвъ, щобы закôнчити страйкъ корыстно для робôтникôвъ. На послѣднôй нарадѣ ухвалили, вôднести ся до президента Рузвелта, коли вже иньшого не буде выходу. Въ рѣзняхъ де працюють нефаховй люде, нема потрѣбного порядку, звѣрята призначенй на зарѣзъ гинуть въ наслѣдокъ заразы. Робôтники, побоюючи ся помсты страйкарôвъ днюють и ночують по рѣзняхъ тамъ де рѣже ся худобу и краесе ся мясо, що противить ся строгимъ приписамъ чистости и порядку, якій мае въ рѣзняхъ панувати. Такожъ сотки дѣтей, котрй не мають приписаного вѣку суть занятй по рѣзняхъ. Страйкарѣ домагають ся вôдъ властей, щобы вглянули въ тй непорядки и положили имъ конецъ. Коли остаточно покôнчить ся страйкъ, покищо не знати, але можна ся сподѣвати, що вôднесуть побѣду компанѣсты.

— КОМІСАРѢ зъ Камбрія кавнті вызначили $1000 нагороды тому, хто зловить бандитôвъ, котрй въ суботу дня 30. липня напали на касіера Кампбеля недалеко мѣсцевости Портеджъ и ограбовали його. Около 1000 людей узброеныхъ окружило ту мѣсцевôсть и шукають за злочинцями. До кождого, хто на ихъ завôзване не задержить ся, стрѣляють. Мимо того, що вже слѣдять за ними довго, не могуть ихъ найти. Показуе ся, що бандиты не могли перейти черезъ поставлену варту въ другу мѣсцевôсть, проте догадують ся, що они мусять мати якусь пôдземну нору, въ котрôй поховали ся.

— ВЪ Сутъ Ріверъ застрѣливъ муринъ, Генрикъ Гольмесъ, свою матѣръ за тое, що мимо його упомненя, она приймала вôдвѣдины бѣлыхъ людей. Куля трафила ей въ саме серце. По сповненю убійства пôшовъ муринъ до стайнѣ пана, у котрого служивъ и тамъ вôдобравъ собѣ житє.

— ВЪ наслѣдокъ строгихъ законôвъ дотичачихъ приниманя еміґрантôвъ, якй выдало правительство Спол. Державъ, рядъ швейцарскій остерѣгае своихъ горожанъ передъ еміґраціею. Управы всѣхъ кантонôвъ вôдраджують охочимъ, щобы не еміґрували, если не хочуть поносити великихъ стратъ и вернути зъ поворотомъ до краю.

— ВЪ Ню-Йорку переѣхавъ поліційный вôзъ дволѣтну дитину, що бавила ся на улици и забивъ ей на смерть. Вôзника арештовано, однакъ коли выявила ся його невинность, выпущено на волю. Дитина бавила ся на улици пѣскомъ, а въ хвилѣ коли вôзъ переходивъ коло неи, пôдôйшла неосторожно пôдъ самй колеса.

— ВЪ Ню-Йорку приарештовано батька, котрый немилосердно побивъ и покалѣчивъ свого девятьлѣтного сына за тое, що зробивъ якусь прислугу сусѣдови и за то взявъ 5 центôвъ. Батька выпущено на волю за зложенемъ по руки $500 а сыномъ заняло ся товариство для выхованя дѣтей и вôддало вôдъ лѣкарску опѣку. Хлопець мае 40 кровію набѣглыхъ ранъ, вôдъ ударôвъ ременьомъ.

— ОДЕНЪ фармеръ замешкалый въ Френклинъ Паркъ, почувъ въ ночи зô свого помешканя якійсь стукъ въ стайнѣ. Выглянувъ чимъ скорше черезъ вôкно, и побачивъ, якъ двохъ людей выѣхало зъ подвôрья его вôзкомъ и найлѣпшимъ конемъ. Сейчасъ пôзнавъ, що се злодѣѣ и сѣвши на коня, пустивъ ся за ними въ погоню. Однакъ ихъ не зловивъ. Удавъ ся отже на поліцію и тамъ повѣдомивъ о тôмъ, що зайшло. Поліція сейчасъ впала на тропъ злодѣѣвъ и того самого еще дня приловлено ихъ въ Джерзі Сіти, якъ ѣхали цѣлкомъ безпечно улицею.

— ВЪ Ню-Йорку на улици вôдобравъ собѣ житє выстрѣломъ зъ револьвера 30-лѣтный мужчина Каляганъ. Причиною самовбійства мало бути такожъ самовбійство его жены, котра передъ кôлькома днями вôдобрала собѣ житє въ наслѣдокъ нервового рострою.

— ВЪ Линъ, Масс., счинивъ ся огонь въ однôй хатѣ. Полумѣнь обняла дахъ и вже вдирала ся до середины. Въ хатѣ лишила ся мала дволѣтня дитина. Нѣхто не вôдважививъ ся увôйти до горѣючои хаты, абы выратувати дитину вôдъ смерти. Тогдѣ одна жѣнка, Поляньска, не надумуючись довго, вскочила до хаты и вынесла дитину, але тымчасомъ запалила ся на нѣй одѣжъ и вôдважна жѣнка сильно попекла ся, такъ що вже нема надѣѣ ѥѣ выратовати. Дитина цѣлкомъ здорова.

— АМЕРИКАНЬСКІЙ горожанинъ зôставъ замордованый черезъ розбишацку банду въ цѣли рабунку въ Занзибарѣ въ Африцѣ. Поліція зловила ватажку розбôйникôвъ и розстрѣлила его.

— НА однôй зъ улицъ Ню-Йорку забавляли ся въ ночи три мурынки такъ голосно, що не дали спати мешканцямъ сусѣдныхъ каменицъ. Коли полісменъ хотѣвъ прикликати ихъ до порядку, всѣ три якбы на даный знакъ кинули ся на него и зачали его кусати и нôгтями драпати по лици. На крикъ полісмена прибѣгло ще чотырохъ полісменôвъ и тй ледво оборонили свого товариша. А коли прийшло до арештованя, мурынки знову зачали ся боронити зубами и нôгтями и не хотѣли вѣсти до поліційного воза. Зъ великимъ трудомъ удало ся имъ всадити двѣ до воза а третя утѣкла. Въ судѣ засудивъ судія обѣ на заслане на островъ поправы до неозначеного часу.

— ВЫСТАВУ свѣтову въ Сентъ Луисъ звидѣло вôдъ часу еи отвореня до теперь 5.657,577 людей.

— ПÔСЛЯ донесеня „Недѣлѣ" айриский епископъ въ Питсбурґъ, Па., именовавъ своими совѣтниками слѣдуючихъ греко-кат. священикôвъ: о. А. Дзубая, И. Сабова и Е. Саталу.

— У ВѢДНИ засуджено на пôвтора року тяжкои вязницѣ двохъ Росіянъ за шпіонство въ корысть Росіи. Оденъ называе ся Дирецъ, другій Лаврôвъ.

ЧИТАЙТЕ БРАТЯ РУСИНЫ АМЕРИКАНЬСКІ.

Отвореный „Лемкôвскій Банкъ" въ Галичинѣ приймае грошѣ вôдъ Русинôвъ, походячихъ зъ Галичины, а перебуваючихъ въ Америцѣ, на 5 процентъ вôдъ сотки. Ґваранція певна! Банкъ зôставъ основаный въ цѣли запобѣженя вызыскови галицкихъ селянъ черезъ жидôвъ и лихварôвъ. Въ жаднôмъ американьскôмъ банку не достанете 5 процентъ! Длятого засилайте и вкладайте свои ощадности тамъ!

Банкъ удѣляе пожички на реальности (гипотеку).

Предсѣдатель Банку: Василь Яворскій, посолъ до Рады державнои.

Дирекція: Петро Лѣнинѣскій, Дръ Еміліянъ Левицкій, Михайло Секунда.

По всѣ информаціи, дотично умѣщеня грошей пишѣть вôдъ адресою:

Lemkiwskyj Bank,
Nowyj Sancz, Galicia, Austria.

Головный Народный Комитетъ въ Америцѣ поручае сей рускій Банкъ всѣмъ Русинамъ.

Преважне дѣло!

Перша Руска Бурса отвирае ся!

Въ имя Боже отвираемо въ Ню-Йорку зъ днемъ 15. септембра (вересня) 1904 р. Руску Бурсу св. О. Николая!

До сеи Бурсы буде ся приймати рускихъ хлопцѣвъ въ вѣцѣ 10 лѣтъ и высше, щобы выховували ся на людей науки и працѣ; а притôмъ на щирыхъ патріотôвъ рускихъ.

Кожда дитина за невеликою оплатою дôстане въ тôй Бурсѣ помешкане, харчь, потрѣбну услугу, а що найважнѣйше, старанный правдиво вôтцѣвскій нагглядъ и проводъ, та помôчь въ науцѣ. Дѣти будуть ходити на науку до публичныхъ школъ американьскихъ.

Въ дома въ вôльныхъ годинахъ будуть учити ся: религіи, св. письма, руского читаня и писаня, спѣву церковного и музыки, рускои исторіи и ґеоґрафіи та письменьства (літературы).

Для розрывки будуть мати вправы ґімнастичнй, и рôжнй домашнй забавы.

Головный Народный Комітетъ (Народный Фондъ) постаравъ ся вôдразу о вôдповѣдного настоятеля для Бурсы! Буде нимъ священикъ Павло Тимкевичь, чоловѣкъ знаный зъ лагôдного а притôмъ енерґічного успособленя, зъ любови до науки и до свого народу!

Конкурсъ.

Хлопець, маючій найменше 10 лѣтъ або бôльше, може бути принятый до Бурсы:

1) если его отець, мати або опѣкунъ зашле подане (просьбу) въ цѣли принятя и декларацію скôлько обовязуе ся платити що мѣсяця зъ горы за дитину! Оплата вôдъ однои дитины буде выносити мѣсячно $12 вôдъ заможнѣйшихъ, а вôдъ незаможныхъ $10 мѣсячно; сироты будуть принятй даромъ, о скôлько позволять на се фонды;

2) мае ся заслати свѣдоцтво школьне зъ послѣдного курсу зô школы анґлійскои до якои дитина ходила;

3) свѣдоцтво школьне зъ рускои школы (пôдписане священикомъ и учителемъ), а где нема рускои школы, то чи умѣе по руски читати и писати;

4) подати точно вѣкъ дитины, а взглядно свѣдоцтво уродженя и крещеня;

5) свѣдоцтво лѣкарске, що дитина есть здорова.

Дитина принята до Бурсы буде обовязана:

1) при вступѣ зложити $2.00 за зъужите инвентаря и на бібліотеку;

2) привезти зъ собою 4 паръ бѣлизны, 12 хусточокъ, 4 паръ скарпетокъ, 2 убраня (одно на будный день а друге святочне) и 2 пары черевикôвъ.

Подання о приняте до Бурсы належить слати найдальше до 20 августа н. ст. 1904. р. до: Rev. Paul Tymkievich, 45 Oak Street, Yonkers, N. Y. Пôзнѣйшихъ подань не буде ся увзглядняти!

Поклик

до всѣхъ родичѣвъ, Всч. Отцѣвъ Духовныхъ, до всѣхъ братствъ, орґанізацій, товариствъ и парафій.

Дѣти — се найдорожшій скарбъ! Вôдъ дальшого выхованя дѣтей залежить цѣла будучнôсть не тôлько родичѣвъ, але й цѣлого нашого народу! Не паперы ситизеньскй, але наука зрôвнае нашй дѣти зъ американьскими — а тымсамымъ и народъ рускій!

Тому збирайте жертвы на Руску Бурсу при кождôй нагодѣ пôдчасъ всякихъ забавъ, якъ: весѣль, гостинъ, хрестинъ, мітинґôвъ а чеки (моніордеры) выписуйте на имя: John Glowa, N. F., Excelsior, Pa. та въ листѣ засилайте пôдъ адресою: Narodnyj Fond, P. O. Box 108, Jersey City, N. J.

Отворене Бурсы а ще до того въ Ню Йорку вымагае великого вкладу грошей. Конечнй выдатки покрые Народный Фондъ, але богато ще не достае!

Щобы отворити Бурсу, потрѣбно найменше 20 дѣтей! Тожь зъ Богомъ смѣло впередъ!

Вôдъ Головного Народного Комітету въ Америцѣ:

Н. Стефановичь, предсѣдатель, Pittsburg, Pa.
Ив. Глова, касіеръ, Excelsior, Pa.
Н. Пôдгорецкій, секретарь, Jersey City, N. J.
Н. Струтиньскій, Olyphant, Pa.
Гавр. Дзядикъ, Derby, Conn.
Ал. Улицкій, Ansonia, Conn.
Алекс. Трембачь, Yonkers, N.Y.

ДОПИСИ.

Зъ Сенъ Френсиско, Кал.

До всѣхъ щирыхъ Украинцѣвъ.

Перечитавши у 28. ч. »Свободы« статю: „Не спѣть Русины", зважуюсь и я сказати дещо вôдъ себе о тôй справѣ до всѣхъ нашихъ переселенцѣвъ. У высше згаданôй статѣ говорить ся, що за мало читати лише самй нашй американьскй виданя и заохочуе ся до предплаты старокраевыхъ часописей и журналôвъ. Дуже красно читати таку заохоту та кобы лише не пôшла она въ забуте. Коли порôвнаемо матеріяльнй вôдносины тутейшихъ Украинцѣвъ зô старокраевыми, а до того додамо еще щедрôсть нашихъ переселенцѣвъ, то тодѣ смѣло можемо сказати, що кождый, хто лише розумѣе вагу науки, вагу просвѣты, стане сейчасъ предплатникомъ неоднои поступовои ґазеты зô старого краю. — Правда, годѣ бути предплатникомъ усѣхъ тихъ выдань, якихъ адресы подае »Свобода«, бо на се ледви чи змôгъ бы ся урядникъ не то робôтникъ, але суть мѣжь ними деякй, що майже необходимй для всѣхъ насъ заморськихъ Украинцѣвъ, а ними е: »Новий Громадський Голос« и »Воля«.

Не думаю я и прочихъ ганити, але менѣ ходить головно о тй, якй для насъ, яко робôтникôвъ, суть найхосеннѣйшй, бо занимають ся головно робôтничими справами и е посвяченй выключно для працюючихъ масъ.

»Воля«, се орґанъ украиньскихъ соц.-дем., а »Н. Гром. Голос«, се орґанъ украиньско-радикальнои партіи. Ся послѣдна ґазета, се чисто хлопській орґанъ, що боресь за хлопськй права и несе свѣтло правды до тихъ закуреныхъ хатъ, де живуть нашй бѣднй браты—хлѣборобы. Вôнъ учить, якъ треба боронити своихъ правъ та орґанізувати політично-просвѣтнй товариства, щобъ дôйти до рôвнои степени просвѣты иньшихъ культурныхъ народôвъ, а не бути лише робучою худобою ненасытныхъ шляхты-дѣдичѣвъ. За те все »Н. Гр. Голос« нараженый на страшнй переслѣдуваня такъ вôдъ чужихъ якъ и своихъ темныхъ духôвъ — ворогôвъ поступу, якй волѣли бы скорше чорта побачити, якъ просвѣченого селянина. Однакъ вôнъ не лякаесь тихъ темныхъ силъ, а совѣстно сповняе свои обовязки, та щобъ и дальше мôгъ насъ боронити передъ ворогами, мусимо стати ему до помочи, а помôчь сю окажемо тодѣ, коли кождый зъ насъ, хто лише бажае науки, а мае принаймѣ крихотку любови до своихъ поневоленыхъ братôвъ, вышле сейчасъ предплату.

Предплата не велика, лише $1, тому товаришѣ радикалы покажѣмо нашимъ ворогамъ, ворогамъ поступу, що якъ довго мы живемо, такъ довго буде жити, и наша хлопська ґазета: »Новий Громадський Голос«.

Предплату высилайте скоро, бо хто дае скоро, той дае подвôйно.

Т. Ферлей.

Зъ Реймі, Па.

Довшій часъ не було въ »Свободѣ« нѣякои дописи зъ Реймі; а не було тому, бо жите тутешныхъ Русинôвъ плыло зовсѣмъ звычайно, не було по просту такъ про що писати.

Въ послѣдныхъ часахъ зайшли у насъ двѣ важнй рѣчи, якй заслугують на се, абы про нихъ довѣдавъ ся и ширшій загалъ. — Дня 24. юлія с. р. вôдбулось у насъ благословене обновленого парафіяльного дому. Пôдъ давный дôмъ парафіяльный далось муръ, пивницю, добудовано ґанки, увесь дôмъ помальовано, умебльовано, словомъ, вôдновлено зовсѣмъ, такъ, що рамейскій парафіяльный дôмъ е теперь зовсѣмъ такій, якимъ бути повиненъ. Ся реставрація парафіяльного дому стояла насъ близько $900; не зроблено одначе на се нѣякого довгу, бо грошѣ зложено и заощаджено передъ тимъ. Минувшого року побôльшено и украшено церковь, въ сѣмъ роцѣ обновлено парафіяльный дôмъ — рамейска руска парафія, перебувши дуже тяжкй часы въ своихъ початкахъ, йде теперь въ гору, розвиваесь що разъ красше.... Бракъ теперь лише постôйного дяко-учителя, но дасть Богъ въ недовгôмъ часѣ и дяко-учитель буде.

Друге, що треба радôстно тутъ пôднести то се, що Русины въ Реймі зачинають братись до бизнесу. Двохъ на скрôзь честныхъ Русинôвъ Стефанъ Золякъ и Николай Лазорищакъ позакладали собѣ сторы, (першй рускй сторы, вôдъ коли почали Русины осѣдати въ Реймі и околици). Правда, може й трохи не практично воно було, що оба сѣ сторы повстали майже рôвночасно, та проте, переломавши початковй трудности вони розвиваютъ ся, и треба надѣятись, будуть розвиватись що разъ лѣпше.— Треба намъ лише, братя Русины зъ Реймі и околицѣ зрозумѣти сей кличь: „свôй до свого" и купувати найменшу навѣть рѣчь у свого брата, божь въ своихъ сторахъ и товаръ и цѣны зовсѣмъ такй самй, якъ въ чужихъ. — Отже братя Русины зъ Реймі и околицѣ ще разъ: „Свôй до свого!"

Въ загалѣ зъ повнымъ признанемъ треба сказати, що Русины въ Реймѣ и околици держать ся дуже гарно; нема перекиньчикôвъ, анѣ перевертнѣвъ нѣ сварень, а у всѣхъ и мѣжь всѣми панує згода та еднôсть.

Наконець зазначу и се, що послѣдными часами робота иде тутъ досить лихо.

П.

Зъ Нортгемптонъ, Па.

У насъ вôдбувъ ся рôчный мітинґъ парохіяльный дня 24. липня с. р. Доходу було за рôкъ $4.067.92, розходу $3.988.41.

Новй урядники выбранй слѣдуючй: Николай Олекса, предсѣдатель; Йосифъ Ґеренда, секретарь; Гавр. Онущакъ, касіеръ; Стефанъ Цапъ, Мих. Гвѣзда, Мих. Петрикъ. Дяко-учитель П. Лозиньскій.

Громадянинъ.

Зъ Beaver Creek, Alta., Can.

Ще въ роцѣ 1892 першй нашй Русины заѣхали зъ старого краю до Канады. Було ихъ тогды лишь всего 7 родинъ. Приѣхали зразу до провінціи Манітобы межи Нѣмцѣвъ, котрй були замешкали вже по 30 лѣтъ въ Манітобѣ. Розумѣе ся, що они насампередъ мусѣли шукати якои роботы, щобы заробити пару центôвъ на утримане своихъ родинъ. Полишали отже нашй Русины свои родины въ иміґраційнôмъ домѣ а самй порозходили ся до Нѣмцѣвъ питаючи роботы. Але якъ котрый Русинъ увôйшовъ до нѣмецкои хаты, то насампередъ сказавъ: С. И. Х. а Нѣмець сидить на крѣслѣ и питае ся: Was willst du? Не могучи зрозумѣти ся зъ Нѣмцями, Русины зажурились и повернули назадъ до иміґраційного дому. Але на щасте надôйшовъ одинъ Нѣмець, що знавъ російску мову. Розумѣе ся, що тая мова вôдмѣнна вôдъ нашои, але все бôльше зрозумѣла якъ нѣмецка. Русины не могли собѣ ей добре розяснити, а найбôльше ихъ то дивувало, що руська мова а неможуть ей зрозумѣти. Той Нѣмець зайшовъ до иміґраційного дому и спитавъ ся настоятеля иміґраційного дому чи не мôгъ бы вôнъ наймити собѣ якого робôтника. Начальникъ сказавъ, що такъ и показавъ Нѣмцеви на Русинôвъ. Нѣмець насампередъ питае ся ихъ російскою мовою: „Изъ какой вы ґуберніи?" Але нашй Русины анѣ одинъ не вôдповѣдае Нѣмцеви, бо не знае, що то ґубернія. Але мало-помалу якось они розмовили ся и той Нѣмець взявъ двохъ до себе на роботу а другихъ позабирали другй Нѣмцѣ. Тодѣ стало имъ ще гôрше, бо порозходили ся по кôльканайцять миль одинъ вôдъ другого и не знали въ котрôмъ мѣсци знаходять ся ихъ товаришѣ. Але по роцѣ вже вôдвѣдавъ одинъ другого и вже троха перестали тужити за своимъ родиннымъ краемъ и вже зачали розповѣдати про Канаду, що въ Канадѣ лѣпше народови жити, якъ въ старôмъ краю, що въ Канадѣ не висить ярмо бѣдному чоловѣкови на шиѣ, и що нема жадныхъ податковыхъ тягарôвъ, и що Канада есть вôльна, свобôдна. Але вже за рôкъ за два то нашй Русины троха навчили ся нѣмецкои мовы и цѣлкомъ перестали тужити за своимъ рôднымъ краемъ; а навѣть декотрй говорили, що хочь бы имъ хто заплативъ цѣлу подорожь зъ Канады до старого краю, то не вертали бы ся назадъ до краю. И такъ помалу, помалу нашй Русины заробили досить грошей въ Манітобѣ, тодѣ поеміґрували зъ Манітобы до Алберты, де вже знайшли свôй руській народъ, а мѣжь ними церкви, и читальнѣ, и школы и т. п., то тодѣ вже про старый край нѣхто и помыслити не хотѣвъ.

В. Р.

Зъ Ню Йорку, Н. Й.

И спящи сномъ блаженныхъ возстануть!

Въ Ню Йорку, у сѣмъ центрѣ культурнои, богатои та вôльнои Америки, де така сила Русинôвъ опоморочeныхъ бурливою жизнію дрѣмала у безвѣстѣ, будить ся, протирае очи.

Доля спослала менѣ щасте бавитись и радѣти душею зъ людьми менѣ дорогими, котрымъ обрыдла щоденна буденщина и гнетъ добровольного рабства. Було то въ суботу 30. липня. Братство св. Володимира устроило вечерокъ въ память свого покровителя, що першій внѣсъ свѣтло науки Христовои на Русь, пôднѣсъ ю до свѣтовои славы.

Вечерокъ сей мае далекосягле значѣне. Вôнъ е пробдескомъ розсвѣту Русинôвъ у Ню Йорку, що спочивали, а богато еще и спочивае у темнотѣ, якъ въ Бога за дверима. Це кождый чувствуе, хто бувъ и чувъ вôдчитъ п. Пляцка. Розкинувъ вôнъ передъ нами свѣтлй картины нашои бувальщины за князѣвъ, ихъ невзгодины, лихолѣте Татаръ, гнетъ польскои шляхты, славнй кровавй войны козацкй, порабощене Украины, безталанну нужду галицкого народа и пробдескъ лучшои долѣ въ Америцѣ.

У вôдчитѣ представивъ вôнъ ясно св. Володимира, котрого свѣтъ назвавъ Великимъ, а церковь почислила мѣжь святыхъ за его заслуги для Церкви и народа, за вывчене рускихъ людей на свѣтлыхъ и могучихъ вождôвъ руского народа, — а кôнчивъ такъ:

„Мы чули, що Володимиръ Великій першій внѣсъ хрестъ, то свѣтло сонця и правды на Русь, и що вôнъ першій сотворивъ нове поколѣне людей, котрй стали на чолѣ народа и вели его у кращу будучнôсть. Ось намъ взорець! Мы въ Америцѣ рабами на вольнôй волѣ. Не маемъ нѣчого, щобы вказувало на нашу культурну жизнь, не маемо інтеліґенціи власнои, американьскои. Не буде ей, не буде и насъ, мало по малу змарнѣемъ. До теперь ей не було, але мусить бути. Мы пôдемо слѣдомъ св. Володимира и якъ вôнъ колись на Руси, такъ мы тутъ въ Америцѣ сотворимо нове поколѣне людей, інтеліґенцію, котрй поведуть насъ до свѣтла, въ кращу и щаслившу будучнôсть. Задачу ту сповнить Бурса, о котрôй певно кождый читавъ. Святымъ обовязкомъ тому кождого Русина есть, вôддати свои дѣти до неи, щобы ихъ вывести на люде, а не лишати имъ ярмо, въ котрôмъ мы погибаемъ. А коли люде тй станутъ на чолѣ насъ, тодѣ з радостю въ серци помянемъ память св. Володимира у своѣй власнôй галѣ!"

Гучнй оплески рознеслись по салѣ, а хоръ въ супроводѣ музыки вôдспѣвавъ хорошу народну пѣсню.

За тимъ дѣвчина изъ Джерзи Сити, Вознякъ, вôддеклямовала »Тополю« Шевченка. Слова любови нашого кобзаря проникли усѣхъ насъ и думами линули мы у рôдный край на Украину и слухали шепоту дѣвочихъ устъ. Деклматорцѣ справили овацію, а оплескамъ за ей нѣжну, повну чувства и любови мову не було кôнця. Хоръ вôдспѣвавъ въ супроводѣ музыки нашъ народный гимнъ, а хлопцѣ зъ дѣвчатами парами понеслись у виръ танця...

Менѣ любо дорогй братя поговорити такъ зъ вами; дивѣть, мы основуемъ пôдвалину американьскои Руси, інтеліґенцію, будимось, протираемъ очи.... а вы?

Участникъ.

— ХТО ще не звернувъ грошей за календарѣ на рôкъ 1904 нехай зробить се сейчасъ. Грошѣ треба слати до редакціи »Свободы« або впростъ до касы Союза. Хто посилае грошѣ до касы Союза мусить рôвночасно повѣдомити про се редакцію »Свободы«.

ЄСЛИ на якôмъ плейзѣвасъ є 10 до 15 Русинôвъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному предсѣдателеви Konst. Kyrczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близшй поясненя и пришле потрѣбнй рѣчи.

Вступайте въ члены Руского Народ. Дому!

Посилайте грошѣ до старого краю черезъ Р. Н. Дômъ!

За 10—12 днѣвъ доручаемо грошѣ адресатови въ краю! Въ краевыхъ банкахъ маемо зложенû великû капіталы! И тутъ, въ Америцѣ маемо зложену велику заруку! За оденъ мѣсяць Р. Н. Дômъ пôславъ до краю высше 30.000! Р. Н. Дômъ мае вже 42 посередникôвъ, котрû черезъ нашу институцію посилають грошѣ.

На кождômъ плейзѣ повиненъ бути бодай оденъ посередникъ (аґентъ)!

Кождый Русинъ творить грѣхъ противъ руского народа, если посилае грошѣ черезъ чужинцѣвъ, а не черезъ Р. Н. Дômъ!

Р. Н. Дômъ есть заложеный для усѣхъ Русинôвъ, котрû жиють въ Америцѣ!

За кождый центъ, котрый пришлете до касы Р. Н. Дому, мы вôдповѣдаемо цѣлымъ капіталомъ и бондами изъ найпершихъ компаній Сполученыхъ Державъ!

Купуйте шеры Р. Н. Дому. Шеры членьскû (А) коштують $25.00 за оденъ, 3-процентовû шеры вѣрительнû (В) коштують $10.00 за оденъ! Кожде братство, кожда руска парохія и кождый Русинъ повиннû стати членами Р. Н. Дому! Помѣщайте рускû грошѣ въ рускôй институціи, котра буде служити всьому народови!

Всякû письма, запитаня о поясненя посилайте до секретаря Р. Н. Дому на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

На чекахъ (коли посилаете грошѣ) выписуйте имя **John Glowa, R. N. H.**, и той чекъ засилайте на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

Аґітуйте за Р. Н. Домомъ!

Скликуйте мітинґи и вѣча, на братскихъ и парохіяльныхъ мітинґахъ промавляйте за Р. Н. Домомъ!

Хто працюе для Р. Н. Дому, той служить рускôй справѣ, той вѣрный сынъ Руси!

Не штука бути Русиномъ на словахъ, будьмо Русинами въ дѣлахъ!

Не будьмо пôднôжками чужихъ, працюймо для себе, для свого народу, въ корысть Руского Народного Дому въ Америцѣ! 9304

Вôдозва.

Братя Русины!

Почавши вôдъ 6-го выпуску „Слова" ажь до кôнця сего року буде друковатись въ згаданômъ мѣсячнику збôръ выречень св. Письма пôдъ заг. „Дорога любови — то божа дорога". Цѣлый збôрничокъ буде подѣленый на XII. главъ. I. Введене. II. Богъ. III. Природа — Бога. IV. Вѣра въ Бога. V. Вôтцѣвство Бога и братерство людей. VI. Совершенне Право Свободы Бога. VII. Царство Боже. VIII. Зло IX. Покута. X. Перемога. XI. Смерть та несмертельность. XII. Кôлька увагъ кôнцевыхъ.

Збôрничокъ сей буде мѣстити кôлькасотъ выречень изъ Нового Завѣту, а всѣ выреченя будуть такъ зôбранû, щобъ кождый докладно переконавъ ся, що „дорога любови" то поправдѣ „божа дорога".

При тôй нагодѣ просимо всѣхъ письменныхъ Русинôвъ пôдперти наше выдавництво, маючи на увазѣ се, що наше выдавництво служить выключно духовнымъ и культурнымъ интересамъ Американьскихъ Русинôвъ.

Редакція „Слова".

Нове выдавництво

стало выходити на американьскôй Руси. Зове ся **„Листочок"**. Ч. 1. Листочка мѣстить въ собѣ: Куда йдеш? Поклик до Братів і Сестер в справі „Листочка" і Русько-Українсько! Громади в Америці; Духовна Пісня ч. 1. Цѣлею Листочка е вплívати на американьскихъ Русинôвъ, особливо тыхъ, що живуть розкиненû помѣжь чужими людьми, щобы не пили, не розпустовали, а провадили чесне, христіяньске житє. Листочокъ е неперіодичне выдане. Поодиноке число коштуе 5 ц. Хто купуе 50 штукъ наразъ або бôльше, достае вôдповѣдный опустъ. Близшихъ пояснень въ справѣ „Листочка" и Р. У. Х. Г. удѣляе и всякû жертвы на ту цѣль приймае:

S. Byczynski,
Box 128, Scranton, Pa.

Народный Фондъ росте скоро!

Pittsburg, Pa. О. Н. Стефановичь за марки 13.00, Ева Прешлякъ 25 цнт., Магдалина Бѣликъ 1.00, П. Лепакъ 25 цнт., Олекса Нижанковскій зôбравъ 9.25 (списъ жертвователѣвъ бувъ оголошеный), Иванъ Пастырчикъ зôбравъ на крестинахъ у Н. Пеховича въ Castle Shanon, Pa. слѣдуючû жертвы: Ник. Адамъ и Ив. Пастирчикъ по 50 ц., Ф. Пастирчикъ, Он. Хома, Анна Гальчакъ, Анна Тийщакъ, Емрі Ковачь, Н. Стовпъ, Ив. Глеба, Д. Костишакъ по 25 цнт., Андр. Ковачь 20 цнт., Ив. Пеховичь 15 цнт., Андрашь Ковачь 5 цнт.

Sayre, Pa. Вас. Ротко и Гр. Ковалевичь зôбрали на весѣлю Якова Стривонса: Панько Морохъ и Данько Баланда по 1.00, Вас. Рось, Гр. Ковалевичь, Катар. Опарь, Гнатъ Романчакъ, Яковъ Стривонсъ, Гнатъ Романчакъ по 50 цтн.; Юр. Масляный, Дм. Баланда, Іл. Сехъ, А. Заваленъ, Дм. Волюшакъ, Мик. Масляный, Стеф. Стецъ, Катар. Копѣй по 25 цнт., Н. Тарнавчикъ и Гн. Цапъ по 20 цнт., Ив. Борисъ, В. Гарасевичь, Ив. Стецъ, С. Лучка, А. Ориничь, И. Солакъ — разомъ 8.00 дол.

Shamokin, Pa. Йос. Куликъ зôбравъ на весѣлю Пав. Адамика слѣд. жертвы на Нар. Фондъ: Ник. Вишовскій и Мих. Друстъ по 1.00, I. Валиньскій 30 цнт., И. Челакъ, Н. Федорчакъ, И. Янковичь, Йос. Куликъ, Мих. Палко, Теод. Челакъ, И. Чорный, Мир. Куземчакъ, Ив. Ревилякъ по 25 цнт., Он. Канючокъ и И. Жиличь по 15 цнт., М. Коханичь Н. Гудакъ по 10 цнт., А. Жиличь и Марія Янковичь по 5 цнт., дрôбнû жертвы 50 цнт. — разомъ 5.65.

Ansonia, Conn. На вѣчу 4. Юлія б. р. Катерина Хаджай и Евфимія Демяновичь зôбрали на Н. Фондъ: Сем. Вислоцкій, о. Улицкій, о. Пôдгорецкій по 1.00, Ив. Золочôвскій 75 цнт., Ив. Нецьо, Настя Хомковичь, Ив. Сипай, Олена Криницка по 50 цнт., Олена Борошовичь 30 цнт., Гр. Ратиця, Ив. Дзядикъ, В. Д. Вата, П. Ромцьо, Тарасъ Хваликъ, Д. Мадзикъ, Евф. Демяновичь, Ив. Хваликъ, М. Гутирякъ, Кл. Бодакъ, Он. Кузякъ, Йосифа Хаджай по 25 цнт., Ал. Хомковичь и Й. Бодакъ по 15 цнт., Ф. Спѣвакъ, С. Хваликъ, Я. Дутканичь, Н. Фенчакъ ст., Йос. Дзядикъ, В. Глива по 10 ц., Н. Фенчакъ м. и И. Борошовичь по 5 цнт. — Марокъ народныхъ роспродали за 1.50 дол.

Baltimore, M. D. На крестинахъ у Йосифа Кульчицкого зложили гостѣ на руки Игн. Ладны слѣдуючû жертвы: Йос. Кульчицкій, Анд. Будагази, Ив. Дзюбиньскій по 50 цнт., Мак. Тирпакъ, Пав. Кисѣль, Фил. Паламарь, Ол. Козубъ, Ол. Савчукъ, Левъ Кульбыньскій, Игн. Ладна, Ник. Дурдела, Йос. Цапакъ по 25 цнт., Юр. Денцій и Анна Боднаръ по 20 цнт., Т. Федоронко 15 цнт., Марія Козубъ и Ив. Горнятко по 10 цнт.

Scranton, Pa. На весѣлю Гавр. Дзьопки на руки Вас. Ґруцеляка и Ил. Романяка гостѣ зложили: Йос. Макаръ 1.00, Ил. Романякъ, Ст. Телѣщакъ, Ив. Лезиньскій, Гавр. Дзьопко, Кир. Гойдичь по 50 цнт., Йос. Лозиньскій, Андр. Гащакъ, Катар. Гащакъ, Фед. Куча, Ал. Гащакъ, Юр. Гаромъ, Ив. Пастирчикъ, Вас. Гойдичь, Вас. Ґруцелякъ по 25 цнт., Ив. Дудякъ 20 цнт., Соф. Шостъ 60 цнт.

Yonkers, N. Y. Авкс. Телепъ зôбравъ на крестинахъ 2.00 дол.; Вас. Хома на весѣлю зôбравъ 1.55; Макаръ Вôльха зôбравъ на весѣлю 3.00; у Ив. Спяка на крестинахъ гостѣ зложили 3.06 дол.

Атентаты за панованя Миколы II.

Замордоване Бобрікова, ґубернатора Філяндіи е вже девятымъ зъ ряду великимъ політичнымъ атентатомъ, вôдъ коли царь Микола II. вступивъ на престолъ. До теперь зôстали замордованû два міністры: Боголеповъ, міністеръ просвѣты и Сипяґінъ, міністеръ справъ внутрѣшныхъ. Зъ ґубернаторôвъ провінцій згинувъ яко жертва пôдземнои Росіи, Боґдановичь въ Уфѣ. Князь Ґаліцинъ, ґубернаторъ на Кавказѣ, ледви уйшовъ смерти минувшои осени, раненый тяжко въ голову. Не такъ тяжкû раны понесли ґен. Ваґль, ґубернаторъ Вильна и князь Оболеньскій ґубернаторъ Харкова. Чудомъ тôлько уйшовъ смерти старый Победоносцевъ, оберпрокуроръ Святѣйшого Синода. Хтось стрѣливъ въ вôкно його канцеляріи и куля пройшла понадъ голову. Такъ само щасливымъ бувъ ґубернаторъ зъ Ломжи баронъ Корфъ, до котрого стрѣливъ хтось безуспѣшно, середъ ночи, коли вертавъ зъ инспекціи домôвъ. Десятый атентатъ, що певно бувъ такожь приготованый якійсь высокопоставленôй особѣ, не звершивъ ся, черезъ неосторожнôсть. Именно въ однômъ готелю въ Петербурзѣ 14. цвѣтня с. р. експльодувала зъ великою силою бомба, при чômъ знайшовъ смерть оденъ чоловѣкъ, що приѣхавъ недавно зъ провінціи и тамъ замешкавъ. Певно що мавъ упляннованый якійсь атентатъ, але черезъ неосторожне обходжене ся зъ бомбою — стративъ житє.

Въ найновѣйшихъ часахъ замордовано віцеґубернатора Андреева зъ Елисаветполю и послѣдного зъ ряду вже одинайцятого міністра Плеве.

Теперь кружать вѣсти, що кромѣ Плевого, революціонеры намѣряють убити еще около 30 высокихъ російскихъ урядникôвъ.

Адресы визначнѣйшихъ рускихъ часописей въ старômъ краю.

„Буковина" (3 разы тыждневo) $4.00 на рôкъ, ул. Петровича ч. 2. Черновцѣ, Bukowina, Austria.

„Воля" (соціяліст. тыждневникъ) $1.00 на рôкъ, ул. Ліндого ч. 8. Львôвъ, Galicia, Austria.

„Гайдамаки" (тыждневникъ) $2.00 на рôкъ, ул. Баторія ч. 24. Львôвъ.

„Дзвінок" (для дѣтей, 2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, пл. Стрѣлецка ч. 6. Львôвъ.

„Діло" (дневникъ), $10.00 на рôкъ, улиця Баторія ч. 24. Львôвъ.

„Комар" (гумористичн., два разы на мѣсяць) $2.00 на рôкъ, ул. Собѣщины ч. 8. Львôвъ.

„Літ. Наук. Вістник" (разъ на мѣсяць) $4.50 на рôкъ, ул. Чарнецкого 26. Львôвъ.

„Новий Громадський Голос" (2 разы на мѣсяць) $1.00 на рôкъ, ул. Чарнецкого 26. Львôвъ.

„Поступ" (тыждневникъ) $1.50 на рôкъ, Коломыя, Народный Дômъ I. пов., Galicia, Austria.

„Промінь" (2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, Вашкôвцѣ н. Ч. Bukowina, Austria.

„Руслан" (дневникъ) $8.00 на рôкъ, пл. Домбровского ч. 1. Львôвъ.

„Ruthenische Revue" (2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, Gersthoferst, 32. Wien, Austria.

„Свобода" (тыждневникъ) $1.00 на рôкъ, ул. Баторія 24. Львôвъ.

Пѣснь Бразилійска.

(Нутка Рускій Краковякъ)

Ой пôду я пôду въ лѣсочокъ пальмовый,
Ой вырву я вырву орѣхъ кокосовый.
Покочу я его згоры на долину,
Чи вôнъ ся покотить въ стару Галичину.
Вôнъ ся не покотить, бо горы высокû,
Вôнъ ся не покотить, бо море глибоке.
Въ старôй Галичинѣ тамъ всѣ нашû рôднû,
А мы на чужинѣ зôстали ся бѣднû.
А въ тôй Галичинѣ но Ляхи панують,
Рускû хлѣборобы то всюды бѣдують.
Тамъ Ляхи панують — Жиды збогачають,
Зъ рускихъ хлѣборобôвъ тай шкôру здирають.
Ляхи въ Галичинѣ касы обкрадають,
На Галицкій народъ податки вкладають.
Якъ „Казьо Баденѣ" бувъ намѣсникъ въ Львовѣ,
Добре прислуживъ ся касѣ ощадновôй.
Въ тôй ощаднôй касѣ міліоны були,
А „Казьо Баденѣ" въ кишеню, — згорнули.
Потômъ взяли въ Соймѣ тай надъ тимъ радити,
Якъ бы тую касу знову наповнити.
И врадили въ Соймѣ касу наповнити,
Щобъ ихъ дѣти мали въ що руки вмочити.
Ой вы милû братя чи вы то знаете,
Що вы на ту касу самû складаете?
Бо соймъ такъ урадивъ: при податку брати,
А зъ Галицкихъ людей сорочку здирати.
Сорочки знимають, — жандармы вбивають —
Они зъ свого краю самû повтѣкають.
Мы зъ великимъ жалемъ прощаемъ ся зъ краемъ
А где ся подѣемъ ще самû не знаемъ.
Ой краю нашъ краю, ой краю нашъ рôдный,
Чого насъ пускаешь? мы ти були вѣрнû.
А Ляхи зъ жидами то такъ якъ зъ сынами,
Выгонять насъ зъ краю, що мы Русинами.
Ѣдьте си за море въ той край Бразилійскій,
Тамъ е лѣпшû паны, самû португільскû.
Мы ту приѣхали шифовъ до Параны,
Нема нашихъ рôдныхъ нѣ тата нѣ мамы.
Сѣли на колею, горы нашû горы,
Нема нѣцъ ту добра тôлько дикû боры;
Привезли насъ въ „Кляро" хтѣли насъ приймити,
Ой дали намъ боры, щобъ на нихъ робити.
Мы боры рубали, ѣсти намъ не дали
Ой много зъ насъ много, тутка повмирало.
И зъ голоду пухли, й дерева вбивали,
Такъ то мы ся тутка красненько ховали:
Въ радно завинули безъ дерево тягнули
Яму выкопали тай такъ загорнули.
Трумны не робили, бо дощокъ не мали,
За тожь мы ся тутки такъ красно ховали.
Ксьондзôвъ тутъ не було, цминтарôвъ незнали,
Мало не на кождômъ „шакру" ся ховали.
Кукае зазуля, кукае, кукае,
Менѣ на чужинѣ серденько пукае.
Кукайже зазуле, кукайже сивенька
Где ты ми закуешь на друге лѣтенько?
Где ты будешь въ свѣтѣ, я ти закукаю,
Бо я по всѣмъ свѣтѣ всѣ дороги знаю.
Приѣхали Отцѣ на святого „Яна"*
Взяли насъ въ опѣку якъ рôдная мама.
Наша рôдна ненька вчила насъ робити
А Отцѣ насъ учать якъ Бога хвалити.
Якъ Богъ милый дасть намъ того дочекати,
Мы зъ его надѣѣ будемо богатû.

*) Свят. Ивана.

Зах. Повѣдайскій.

Памятайте на „Рускій Народ. Фондъ въ Америцѣ"!

„SVOBODA“
(LIBERTY)
The Ruthenian (Little Russian) Weekly published every Thursday at 209–211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN, Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16, 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
До старого краю на рôкъ	$2.00
Въ Америцѣ на пôвъ року	$1.00
До старого краю на пôвъ року	$1.00

Оплачувати ґазету треба все́гда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъиментныхъ дописей не принимаемо.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, такожь свôй старый адресъ.

Замѣтки.

Москвофiлы знають лишь рыти.

Хто слѣдить за тимъ, що дѣесь на американськôй Руси и въ кого очи не заслѣпленѝ партiйною ненавистiю, той мусить признати, що москвофiлы въ Америцѣ нѣчого не роблять, лишь рыють та стараютъ ся нищити роботу другихъ.

Украинцѣ поставили Союзъ на тôй высотѣ на якôй стоить вôнъ нынѣ, выдавали и выдають „Свободу“ та поучаючѝ книжочки, заложили Шкôльный Фондъ, Еміґраційный Дôмъ, помагали страйкерамъ въ бѣдѣ, помагали краєвымъ академикамъ въ часѣ ихъ выступу зъ унiверситету, заложили Р. Народный Дôмъ въ Америцѣ, выдають „Слово“ а зъ слѣдуючимъ мѣсяцемъ отвирають Руску Бурсу.

Украинцѣ ставали въ оборонѣ церкви противъ айрискимъ бискупамъ, позаводили школы, компанiчнѝ сторы, читальнѣ, хоры, уряджували театральнѝ представленя, позаводили порядки по рускихъ громадахъ и т. и.

А що зробили москвофiлы?

Рыли, рыли и все еще рыють противъ всякои народнои роботы. Рыли противъ „Союза“, противъ „Свободы“, противъ Еміґраційного и Народного Дому, рыли противъ громадъ, выкликуючи въ нихъ баламуты, противъ читалень, противъ эбходженя народныхъ святъ — ставали по сторонѣ Айришôвъ и царославныхъ — и не було майже хочь троха замѣтного Украинця, котрого они не старались бы обкинути болотомъ, або оплюти своею скаженою слиною.

Въ послѣднихъ часахъ въ своѣмъ заслѣпленю загнались москвофiлы вже такъ далеко, що выступили противъ институцiи, котра мае зготовити лѣпшу будучнôсть для нашихъ Русинôвъ въ Америцѣ, противъ институцiи, яка повинна бути гордощами всѣхъ Русинôвъ не зважаючи на партiи — противъ Рускои Бурсы!

Москвофiлы не хочуть, щобы Русины мали свою Бурсу въ Америцѣ. Москвофiлы не хочуть, щобы рускѝ дѣти въ Америцѣ учились, але щобы були и надальше темнѝ, непросвѣченѝ. А знаете чому? Бо боять ся, що коли нашѝ дѣти прозрять а зъ ними и весь руско-американьскiй нарôдъ, то не схотять слухати такихъ проводирôвъ, що склянки по готеляхъ мили и що сами ледви умѣють писати — але возьмуть проводъ въ свои власнѝ руки. Ось чого москвофiлы боять ся! Боять ся, бо знищене темноты, бо просвѣта — се конець ихъ панованю.

Але Народе Рускiй май розумъ. Жертвуй що можешъ на Руску Бурсу, на просвѣту своихъ дѣтей, бо просвѣта — се сила, а темный народъ нѣколи не зможе позбутись своихъ кровопiйцѣвъ, нѣ выбитись на волю.

Ты Рускiй Народе, покажи дѣломъ свôй патрiотизмъ и покажи москвофiламъ, симъ зрадникамъ власного нарсду, що у Тебе незаслѣпленый розумъ и ясне око, що Ты ворогъ темноты, що хочешь науки, що хочешь просвѣты и для неи понесешь навить найбôльшѝ жертвы!

Москвофiлы пишуть, що оо. духовнѝ повиннѝ першѝ давати на бурсу! Такъ правда, алежь бо и дають. Хто читавъ справозданя Народного Фонду, той певно видѣвъ тамъ имена оо. духовныхъ и сумы, якѝ они на Руску Бурсу жертвували. Тôлько не всѣ оо. духовнѝ — нѣ, лишь тѝ, котрыхъ москвофiлы болотомъ обкидають, попиками-радикалами величають! А тѝ другѝ, тѝ славнѝ москвофiльскѝ або царославнѝ або мадярскѝ попы, тѝ всѣ котрыхъ такъ величають москвофiлы у своѣй казетѣ — тѝ всѣ на Руску Бурсу, на Народный Фондъ не дали анѣ одного зломаного цента!

Чи чуешь Рускiй Народе? Не дали анѣ одного зломаного цента!

Чому не дали? Чи може они такѝ бѣднѝ? — Нѣ. Они мають тисячѣ, они мають проперты, корчмы, що варта тысячѣ, але они не дали ничь, бо имъ милѣйшѝ жидôвскѝ або мадярскѝ дѣти якъ свои власнѝ, рускѝ!

Такъ Рускiй Народе, знай якѝ твои приятелѣ москвофiлы, куды они Тебе ведуть и чого они хочуть.

Кромѣ нищеня народнои роботы — чимъ могуть москвофiлы похвалитись?

Хиба тимъ, що зôбрали пару долярôвъ на москвофiльску бурсу въ Н. Санчи и на „Червоный Хрестъ“, заложили казету и вхопили въ свои руки Обчество, котре теперь завмирае. Завмирае, кажемо, бо въ Юнiю мало всего понадъ девятьсотъ долярôвъ въ касѣ. А грошѣ сирôтскѝ де? Казетою такожь москвофiлы не могуть похвалитись, бо она внесла роздоръ и ненависть мѣжь Русинôвъ и нѣколи не гризлись такъ Русины мѣжь собою якъ вôдъ тогды, коли она зачала выходити. А тѝ грошѣ, що москвофiлы зôбрали на Червоный Хрестъ, чи не лѣпше було дати на яку иншу цѣль, примѣромъ на выхованє рускои молодѣжи, Руску Бурсу въ Америцѣ?

Якъ бачимо зъ всего повысшого, то подвиги американьскихъ москвофiлôвъ мають дуже мало корыстного въ собѣ.

Американьскѝ москвофiлы мають передовсѣмъ на цѣли нищити всяку правдиву, народну руску працю.

Не штука брехати на того, хто не може боронитись. Але такъ робить москвофiльска казета. Вôдъ часу коли о. Макарь вôд'ѣхавъ до краю, разъ вразъ кидае на него болотомъ. О. Макарь не може вôдповѣдати на тѝ брехнѣ, бо его тутъ нема, але зъ того ще не выходить, щобы се було правда, що брешуть на него москвофiлы. Кождый, хто мавъ якѝ небудь зносины зъ о. Макаромъ, знае, що до всѣхъ тихъ нападôвъ на о. М. дасть ся приноровити поговôрка: чепивъ ся якъ пяный плота“.

Недовченый чи перевченый дячокъ. що не годенъ зрахувати молока за мѣсяць, знову чѣпаесь „Союза“. Видно, що для тѣснои головы ратунку нема.

Рускѝ дѣти -- а Бурса.

Чи думали вы коли о будучности вашихъ дѣтей? Що зъ ними стане ся? Де они подѣють ся? Чи мають ити въ майны, чи мають просити ся въ фабрики? Чи може мають стати людьми назависимыми, свобôдными?

Чимъ они будуть, се тôлько вôдъ васъ залежить, дорогѝ родичѣ! Вы можете привести ихъ до цѣлковитои загубы, и можете ихъ поставити въ рядѣ интелiґентныхъ Американцѣвъ.

Нѣхто бôльше, тôлько вы, маете рѣшати. Щожь почнете? Чи може и дальше будете сю такъ важну справу маловажити, якъ и до сього часу.

Подумайте собѣ, що за цѣлый часъ рускои еміґрацiи (за 25 остатныхъ лѣтъ) вы для своихъ дѣтей зробили! До сего часу, за 25 лѣтъ, ледви якихъ 10 рускихъ дѣтей покôнчило звычайнѝ, найнисшѝ публичнѝ школы. Що за будучнôсть тыхъ 10 дѣтей покôнчившихъ трету часть школы американьскои, и цѣла маса другихъ дѣтей, числомъ якихъ 50.000 безъ всякои науки! Хто тому виненъ?

Тажежь маемо до 70 парафiй, священикôвъ, учителѣвъ, а публичнѝ низшѝ школы суть всюды! Рускѝ родичѣ думають, що якъ дитина походить 2—3 роки до школы анґлицкои и вмѣе пôдписати свое имя, то вже для неи выстарчить, а що гôрше, такъ само, якъ родичѣ думають и священики, и учителѣ, и парафiи, братства, и орґанiзацiи и весь рускiй нарôдъ!

Якiй наслѣдокъ того великого непростимого занедбаня такъ важнои справы?

Якiй конець тому всему буде?

Оденъ конець: Рускiй нарôдъ въ Америцѣ мусить пропасти!

Якъ батько не желае собѣ, щобъ его дитина передвчасно зôйшла зô свѣта, такъ и цѣлый нарôдъ не може допустити, абы вся молодѣжь марно пропала.

Одинокiй ратунокъ „Бурса“. Зъ практики знаемо, що въ такихъ вôдносинахъ, въ якихъ жиють нашѝ люде, выховати и выпровадити на люди нашѝ дѣти неможливо, бо еслибъ було можливо, то не 10, але тысячѣ дѣтей були бы теперь людьми! А неможливо воно тому, бо дôмъ дитины и анґлицка школа, до котрои дитина ходить, суть для себе цѣлкомъ чужѝ а навѣть противнѝ! Треба признати, що анґлiйскѝ школы дають выхованє и науку пôдростаючôй молодежи. Але щожь? Що дитина научить ся въ школѣ, то въ дома еи того не вчать, и такъ она, замѣсть того щобы у своихъ родичѣвъ знайти пôдпору и заохоту до дальшои науки, еще досвѣдчае рôжныхъ перешкодъ. И такъ: дитина мусить бавити другѝ меншѝ дѣти, ходити на угле, ходити до штору, а навѣть майже що дня родичамъ и бординґерамъ по пиво и виску до сальону. Окрôмъ того дитина наслухае ся що дня доста рôжныхъ проклонôвъ, непристойныхъ бесѣдъ, спѣвôвъ, обмовъ, а навѣть часто бачить якъ домовѝ люде водять ся за чубы!

Не дивно тому, що наука, яку дитина побирае въ анґлiйскôй школѣ, не бере ся еи головы, и що навчить ся, скоро забуде. Черезъ то не мае охоты ходити дальше до школы.

Подôбно якъ дôмъ и анґлiйска школа суть для себе чужими, такъ и руска школа парафiяльна и дôмъ себе не доповняють а навѣть не розумѣють! Бо кôлько е родичѣвъ такихъ, котрѝ радо посилають свои дѣти до рускои школы? Велика часть родичѣвъ хиба посилае тому, абы дитины-псотника позбути ся на пару годинъ зъ дому!

Правда, що парохiяльнѝ рускѝ школы причинюють ся дуже до злагодженя обычаѣвъ такъ дѣтей якъ и родичѣвъ, однакожь жадна руска парафiяльна школа не е въ станѣ выховати рускому народови въ Америцѣ правдивыхъ, свѣтлыхъ, iнтелiґентныхъ провôдникôвъ. — А дѣе ся се тому, що руска школа стоить поза Америкою и поза американьскою культурою. Зъ рускои парох. школы можемо надѣяти ся добрыхъ парохiянъ, але нѣколи добрыхъ: ремѣсникôвъ, адвокатôвъ, инжинерôвъ, докторôвъ, священикôвъ а особливо учителѣвъ.

Крôмъ того маемо замѣтити, що хотяй американьскѝ публичнѝ школы зъ виду суть однаковѝ, но въ дѣйсности дуже рôжнять ся.

Особливо школы по майнерскихъ плейзахъ въ Пенсильвенiи, якъ въ округахъ (counties): Luzerne, Schuylkill, Northumberland, Lackawanna розходять ся дуже зъ идеаломъ школы публичнои. Dr. Peter Roberts въ знаменитôй працi пôдъ заголовкомъ „Anthracite Coal Communities“ твердить, що дѣти славяньскихъ еміґрантôвъ въ згаданыхъ высше повѣтахъ що до науки и загального поведеня мало що рôжнять ся вôдъ своихъ родичѣвъ*) а навѣть густо часто стають „выродками“. Вôнъ питае ся: „How can modesty and decency be practiced in a house with one bedroom?“ И каже: „We have seen homes where the only bedroom had in it four beds, in which the parents and children slept.“

Не забуваймо, що и тихъ школъ, якѝ суть въ Пенсильвенiи, дѣти не кôнчать, а йдуть пiковати слейты. Dr. Roberts каже: „Жаденъ промыслъ въ цѣлôй Пенсильвенiи не есть такъ згôршаючiй для хлопцѣвъ, якъ майны твердого вугля. Черезъ послѣднихъ 50 рокôвъ сыны майнерôвъ були полишенѝ сальонови, сали на танцѣ, шовамъ, и переступства и злочины щоразъ бôльше и бôльше взбôльшали ся.“

Чи такъ представленѝ вôдносины можуть кому подобати ся? — Певно що нѣ! Тому супротивъ высше наведеныхъ вôдносинъ отворене Рускои Бурсы въ Ню Йорку являесь конечною потребою. Бурса мае на цѣли: запобѣчи всѣмъ недостачамъ выхованя рускои молодежи, и при змѣненыхъ вôдносинахъ дати рускимъ дѣтямъ одноцѣльне релiґiйно-моральне патрiотичне выхованє! Бурса мае погодити всѣ роды теперѣшного выхованя: домове, парафiяльне и выхованє въ публичнôй анґлiйскôй школѣ.

Тимто всѣлякѝ выдатки вложенѝ на Бурсу, неповиннѝ нѣкому выдавати ся анѣ великими анѣ злишными.

Цѣль Бурсы — высока и ясна! Дати народови провôдникôвъ!

Чижь вамъ родичѣ не залежить на тôмъ, абы вашѝ дѣти выйшли на люди и абы вы дочекали ся потѣхи? Такъ! се вашъ святый обовязокъ своимъ дѣтемъ отворити дорогу до щастя.

Тому безъ намыслу зготуйте сейчасъ свои дѣти до Бурсы безъ взгляду на то, чи мешкаете блисше чи дальше, чи есьте богатшѝ чи бѣднѣйшѝ. Наука — се найбôльшiй скарбъ на свѣтѣ! Своимъ дѣтемъ вы не годнѝ оставити иншого беспечнѣйшого маетку!

Покажѣть дѣломъ, що любите свои дѣти, а будьте певнѝ, що вашѝ дѣти, выйшовши на люди, вôдвдячать ся не тôлько вамъ, але й цѣлому рускому народови сторицею. *М. П.*

*) Въ мѣсячнику „Словѣ“ за септемберъ с. р. появить ся обширна статя пôдъ заголовкомъ „Школы въ Пенсильвенiи“.

Хто злодѣй и розбôйникъ?

Не знати для чого царославнѝ конечно напосѣлись на руску парафiю въ Трою, Н. Й. и конечно хотять еѣ взяти въ свои пазуры. Але се фактъ. Въ тôй цѣли писали они найбезличнѣйшѝ брехнѣ на всѣхъ рускихъ священикôвъ якѝ тамъ були, а теперь коли парохiю въ Трою обнявъ о. Василь Гривнакъ посунулись до тои степени, що надруковали въ своимъ плюгавôмъ »Свѣтѣ«, що о. Гривнакъ не е священикомъ, що его высвятивъ Серафимъ, що вôнъ помазуе дѣти нафтою, що хоче обôкрасти церковну касу, що котрыйсь зъ священикôвъ взявъ за Службу божу 80 долярôвъ, що попы радикалы збирають фонды до свои кишенѣ и такѝ другѝ рѣчи. Все те подавъ до »Свѣта« тамошный московскiй аґентъ и царославный батюшка Арсенiй. Розумѣе ся, що все те послѣдна брехня вôдъ початку до кôнця, яку мôгъ написати публично тôлько пôдлый московскiй пôпъ. Але знаете чимъ тая зволочь, той зайда закрываесь? Словомъ Божимъ и тимъ, що каже: „менѣ такъ люде говорили а если то неправда, то я тое вôдкличу и перепрошу.“

Такъ? То се по божому, по христiяньски? Набрехати на кого, опаскудити его передъ людьми — а потому сказати: „я тому не виненъ, менѣ такъ говорили“?

Засланяешь ся Святымъ Письмомъ, царославный батюшко, а сего не знаешь, що Святе Письмо учить „не судѣть, щобы васъ не судили“. А тебе хто поставивъ судiею надъ о. Гривнакомъ? Кажешь, що о. Гривнакъ не мае документôвъ; чи може хотѣвъ есь, щобы о. Гривнакъ прiйшовъ до тебе и тобѣ свои документы показувавъ? Нѣ, того нѣколи не буде. Тай на якôй пôдставѣ ты его судишь и другихъ? На пôдставѣ того, що тобѣ другѝ набрехали? Тай ще питане чи набрехали, може ты самъ выдумавъ.

Знайже брехливый батюшко, що о. Гривнакъ, хотяй его не святивъ жаденъ архиерей царославный — е правдивымъ священикомъ. О. Гривнака святивъ покôйный Йосифъ Сембратовичь, бувшiй митро-

политъ львôвскій, 22. Липня 1900 въ церкви св. Сергія и Вакха въ Римѣ. Знай еще и те батюшко, що на пôдставѣ твоеи дописи у ,,Свѣтѣ" не о. Гривнакъ, але ты еси злодѣемъ и розбôйникомъ, що злобно невинныхъ людей нападае и вôдбирае имъ найдороспій скарбъ — ихъ честь.

—

Зъ пôдлои дописи згаданого батюшки повиннй бы нашй Русины научитись, що московскй зайды уживають якъ найпôдлѣйшихъ средствъ, щобы лишь легковѣрного Русина обмотати въ свои сѣти и за се дôстати нагороду вôдъ царя-батюшки.

Давъ бы Богъ, щобъ вже разъ нашъ народъ проснувъ ся, щобы прогнавъ геть вôдъ себе тихъ заволокôвъ, пройдисвѣтôвъ на Сибѣръ та на Камчатку, щобы ихъ тутъ и духомъ не пахло.

Що чувати въ свѣтѣ.

ЗЪ послѣдного числа ,,Свободы" довѣдали ся читателѣ про замордоване російского міністра справъ внутрѣшныхъ, Плеве. Тутъ подаемо ту справу докладнѣйше:

Въ четверъ дня 27 липня о годинѣ 10. рано ѣхавъ міністеръ Плеве, якъ звычайно, до палаты царскои, щобы здати справоздане зô свого цѣлотыжневого урядованя. Плеве ѣхавъ каритою до поблизького дворця зелѣзничого, де мавъ всѣсти до потягу. На дворци ждали вже на него другй міністры и высокй урядники, котрй рôвножь що четверга здавали справоздане цареви. На оживленôй улици куда мавъ переѣзжджати Плеве, крутивъ ся якійсь молодый, пристойный 25 лѣтный мущина, въ колѣйовôй урядничôй шапцѣ. Черезъ ту шапку, не звернула на него своеи уваги поліція, бо въ Росіи урядова шапка мае велике поважане. Чоловѣкъ сей обоятно пропустивъ коло себе многй кариты другихъ російскихъ міністрôвъ зъ чого видно, що добре мусѣвъ знати кариту Плевого. А коли справдѣ побачивъ еквіпажь Плевого, пôдскочивъ на передъ зъ намѣромъ кинути бомбу въ кариту черезъ вôкно. Попри саму кариту ѣхавъ на байсиклю тайный аґентъ поліційный, и якбы бувъ наѣхавъ на убійцю, хто знае чи бы не бувъ вôдвернувъ нещастя. Але аґентъ сего незробивъ и зъѣхавъ въ бôкъ. Убійця, коли побачивъ, що се неможливе кинути бомбу вôкномъ, кинувъ еѣ пôдъ заднй колеса кариты. Наступивъ страшный, пекольный гукъ. Бомба розôрвала кариту на кусники, а зъ нею Плевого, въ сусѣдныхъ каменицяхъ повылѣтали вôкна. Покалѣченй конѣ нагло зôрвали ся, пôдбѣгли пару крокôвъ и упали мертвй, убійця тяжко раненый въ животъ и рамя пустивъ ся утѣкати, але сейчасъ зловила його поліція. Тымъ часомъ вѣсть про замордоване Плевого рознесла ся въ мить по цѣлôмъ мѣстѣ. Довѣдали ся о тôмъ также и міністры, котрй ждали на Плевого на дворци и поспѣшили чимъ скорше на мѣсце выпадку. Муравевъ міністеръ справедливости выдавъ потрѣбнй розпорядженя, а коли вôдѣжджавъ до царя, кинувъ хтось до него каменемъ. Рôвночасно, коли на улици роздавъ ся гукъ бомбы, якійсь чоловѣкъ, що стоявъ на мостѣ, зôйшовъ чимъ скорше на берегъ рѣки и тутъ вынаймивъ собѣ човенъ, щобы перевѣзъ його на означене мѣсце. Сѣвъ до човна и поплывъ водою. По дорозѣ однакъ завважавъ перевôзникъ, що чоловѣкъ сей кинувъ до воды щось подôбного до пуделка и коли приплывъ до другого берега, давъ знати поліціи, а та сейчасъ його приарештовала. Теперь зачала свою роботу поліція. Взяли на допытъ обохъ приарештованыхъ и довѣдали ся, що заговорщики мали такій плянъ, що якбы одному зъ нихъ не удавъ ся замахъ, то мавъ його выконати другій, що стоявъ на мостѣ. Того, що выконавъ замахъ, вôддано до шпиталю, бо бувъ раненый, а російска поліція бояла ся, щобы, не дай Боже вôнъ не померъ, и не булобы кого повѣсити. По доконанôй операціи, запевнюють лѣкарѣ, що удержать його при житю. Поліція догадуе ся, що вôнъ називае ся Порозôвъ и е Украинцемъ зъ Харкôвскои ґуберніи, тамъ такожь мавъ кôнчити школы. Порозôвъ запевнюе, що немавъ жадныхъ спôльникôвъ, а до убійства спонукала його любовъ до народа свого, надъ котрымъ такъ знущавъ ся забитый нимъ міністеръ. Коло Порозова стоить день и нôчь варта, що мае припоручене надслуховати, чи вôнъ часомъ черезъ сонъ не зрадить ся зô своеи тайны. Поліція догадуе ся, що сей замахъ стоить въ звязи зъ замахами попередныхъ лѣтъ на російскихъ міністрôвъ и ґенералъ ґубернаторôвъ. Замахи тй мавъ зъорґанізовати Ґершанінъ, котрого передъ кôлькома роками приарештовано въ Кіевѣ и зразу засуджено на смерть, а вôдтакъ въ дорозѣ царскои ласки замѣнено кару смерти на 15 лѣтну тяжку вязницю, котру еще теперь вôдсиджуе. Поліція вôдкрила также заговоръ на житє 30 осôбъ, котрй въ правительствѣ російскôмъ занимають дуже высокй становища и черезъ те суть причиною страшнои неволѣ бѣдного народа. Мѣжь тими трийцятьма призначеными на смерть нема особы царя, бо его уважають за чоловѣка въ сути рѣчи доброи волѣ, щобы поправити долю своихъ пôдданыхъ, але притôмъ за слабосильного, и для того е вôнъ лишь играшкою въ рукахъ кровопійчихъ міністрôвъ. Треба отже усунути тыхъ катôвъ, а настане лучша доля и выдвигне ся покривдженый нарôдъ зъ ярма и зôйде зоря свободы. Мимо того, що царь не находить ся въ списѣ призначеныхъ на смерть, варту коло его палаты потроено. Похоронъ Плевого вôдбувъ ся въ присутности царя. Була на нѣмъ такожь жѣнка и дѣти убитого, котрй день передъ смертію удали ся були на село до своихъ посѣлостей.

Плеве обôймивъ становище міністра справъ внутрѣшныхъ 1902 року, коли то студентъ Балмашовъ убивъ його попередника міністра Сипяґіна. Передтымъ бувъ директоромъ поліційного вôддѣлу и на тôмъ становищи зазначивъ свою безвзглядну строгôсть. Вôнъ зреорґанізовавъ тайну поліцію, при помочи котрои переслѣдувавъ политичныхъ преступнѣвъ и тысячѣ невинныхъ людей вôдорвавъ вôдъ родины и заславъ на повôльну смерть на Сибѣръ. Найбôльшимъ ворогомъ бувъ вôнъ молодѣжи университецкои и вôнъ то своими розпорядженями выкликавъ заворушеня студентôвъ по всѣхъ майже университетахъ російскихъ. Многихъ студентôвъ заславъ на Сибѣръ, а многихъ забравъ до вôйска. Рѣзня жидôвъ въ Кишеневѣ була такожь его справкою. Щобы вôдвернути увагу народа вôдъ правительства, вказавъ народови, що не рядъ, але жиды суть ворогами народа. Взагалѣ въ кождôмъ чоловѣцѣ бачивъ вôнъ анархіста и небеспечного чоловѣка и пôдъ вплывомъ хвилевого настрою выдавъ розпорядженя, черезъ котрй нарôдъ кровію сплывавъ. Кроваву лишивъ вôнъ по собѣ память. Тому нарôдъ приймивъ звѣстку про сю смерть рôвнодушно або яко справедливу кару Божу за невиннй терпѣня тысячѣвъ.

Яке житє, така и смерть, каже народна пословиця, хто чимъ воюе, вôдъ того и гине.

И мы бачимо, що въ Росіи немовъ у вулканѣ. На далекôмъ Сходѣ марно проливають свою кровъ сотки тысячѣвъ, а въ глубинѣ Росіи дѣють ся рѣчи, котрй заповѣдають внутрѣшну революцію, а за тôмъ и зорю ясну — свободу для народа. Що выборене тои свободы буде коштувати много крови и жертвъ въ людяхъ, се знаемо зъ історіи другихъ народôвъ. И коли приглянемо ся заворушенямъ въ Росіи, побачимо, що таке саме дѣяло ся передъ наданемъ конституціи и у Францiи и въ Нѣмеччинѣ и въ Австріи. Поживемъ, побачимо, що зъ того выйде.

—

ПРАВИТЕЛЬСТВО турецке выдало вôдозву до всѣхъ амбасадъ и консулятовъ, щобы своихъ консулѣвъ въ Македоніи упôмнули, щобы не опускали мѣсця свого безъ вôйсковои ескорты. Причиною сего розпорядженя мае бути се, що комітетъ македоньскихъ революціонерôвъ въ Болгаріи постановивъ одного заграничного консуля зловити або и замордувати, щобы тымъ способомъ привеволити заграничнй державы до рѣшучои інтервенціи.

—

Война на далекôмъ Сходѣ.

Телеґрамы.

Тентсинъ 28. 10 и 11. Корпусъ російского вôйска ска прибувъ вже на поле ны и прилучивъ ся до арміи ґен. Куропаткина.

Шанґай 29. Прибула тутъ зъ Чіфу приватна телеґрама зъ вѣдомостю, що Портъ Артура занятый Японцями.

Лондонъ 29. Всюды постоянно кружить вѣсть про занятє Порту Артура. Тутешный консуль японьскій не одержавъ жадной вѣдомости про занятє Порту Артура.

Чіфу 29. Прибуло тутъ зъ Порту Артура кôлькохъ людей, котрй росказують, що коло пристани ведуть ся завзятй борбы. Японцѣ такъ завзято атакують Портъ Артура, якъ ще нѣколи доси. Начальный вождъ японьскихъ вôйскъ Ояма, особисто проводить всякимъ операціямъ военнымъ. Въ портѣ Артура вже вычерпали ся припасы свѣжого мяса. Вôйско реґулярне дôстае мяснй консервы, а охотники дôстають ячмѣнну кашу и рижь.

Вашінґтонъ 29. Японьскому конзулеви въ Вашинґтонѣ телеґрафують зъ Токіо, що въ битвѣ пôдъ Тачекіао бравъ участь ґен. Куропаткинъ и що ґен. Соколовъ и Кондратовичь зôстали въ тôй битвѣ зраненй. Японцѣ стратили 1000 люда а Росіяне 2000.

Петербургъ 29. Рознесла ся вѣсть, що ґен. Куропаткинъ зôставъ въ битвѣ пôдъ Тачекіао раненый. Однакъ ґенеральный штабъ рѣшучо тôй вѣсти заперечуе. Російскй вôйска суть коло Гай-Ченґъ сконцентрованй, и правдоподôбно не цофнуть ся вже дальше. Очѣкують, що японьскй вôйска заатакують теперь лѣве крило російскои полудневои арміи.

Петербургъ 29. Російскій кружлякъ ,,Громобой" задержавъ дня 22. липня нѣмецкій пароходъ ,,Арабію" на японьскôмъ побережу и перешукавъ его ладунокъ. Найдену военну контрабанду забрали Росіяне собѣ а корабель пустили на волю.

Петербургъ 30. Ситуація російскои арміи на далекôмъ всходѣ е критична. Всѣ три японьскй арміи ґен. Курокого, Нодзу и Оку вже суть близько себе и змѣряють на пôвнôчь на вôйско ґен. Куропаткина. Плянъ сей выконали Японцѣ зъ великою точностю и заходить обава, що зайдуть зô заду лѣве російске крило. Головна сила російского вôйско находить ся теперь въ Гайченґъ, але пôдъ напоромъ Японцѣвъ мабуть цофне ся до Ліао-Янґу де також и концентруе ся російска армія. Поки що не знати, чи ґен. Коропаткинъ прийме битву, чи цофне ся на пôвнôчь.

Ліао-Янґъ 30. Пôдчасъ занятя Ню-Чванґу, полонили Японцѣ много Росіянъ. На другій день дали кождому полоненому 3 рублѣ и пустили його на волю. Казали однакъ всѣмъ Росіянамъ сказати, що Японцѣ нѣколи своихъ полонникôвъ не убивають, такъ якъ се роблять Росіяне.

Петербургъ 31. Російскій торпедовець затопивъ анґлійскій корабель ,,Гіпзанґъ" котрый вѣзъ военну контрабанду и не хотѣвъ позволити пересмотрити корабель. На выстрѣлы російского торпедовця, вôдповѣвъ Гіпзанґъ стрѣлами зъ карабінôвъ и хотѣвъ утѣкати, але въ той часъ затопивъ його торпедовець.

Петербургъ 1. серпня. Царь дôставъ вôдъ ґен. Куропаткина слѣдуючу телеґраму: три японьскй арміи заатаковали наше вôйско зъ полудня. Наша задня сторожа довгій часъ ставляла имъ опôръ. Коли Японцямъ прибула пôдмога, нашй вôйска мусѣли цофнути ся до Гайченґъ. Атакъ Японцѣвъ бувъ вымѣреный на наше праве крыло. Армія ґен. Оку намагала ся вôдтяти насъ вôдъ Гайченґъ и Сімушенґъ. 29. липня зôставъ ґен. Келеръ забитый ґранатомъ пôдчасъ атаку Японцѣвъ на Янґде прорѣзъ. Єще передъ смертію довѣдавъ ся, що вôйско его вôдперло атакъ Японцѣвъ. (Ґен. ґраф. Келеръ бувъ командантомъ першого сибірского корпусу. На дворѣ царскôмъ бувъ дуже любленый и бувъ великимъ приятелемъ царя. Бравъ участь въ російско турецкôй вôйнѣ. Мавъ 54 лѣтъ).

Петербургъ 1. Тутешнй дворскй круги суть дуже затревоженй критичнымъ положенемъ арміи Куропаткина. Вôйско Куропаткина е уставлене на взôръ клина, котрый зъ трохъ бокôвъ е оточеный вôйскомъ японьскимъ. При вôстрю клина стоить армія ґен. Оку, а зъ бокôвъ натискае ґен. Нодзу и Курокі. Одинокимъ ратункомъ для Росіянъ е цофнути ся якъ найскорше на пôвнôчь. Армія японьска мае числити 300.000 люда и 300—400 пушокъ.

Лондонъ 1. Депеша зъ Токіо доносить, що Японцѣ по дводневнôй битвѣ заняли Сімушенґъ, черезъ що вôдтяли вôйско ґен. Стакельберґа вôдъ Куропаткина.

Токіо 2. По дводневнôй битвѣ побивъ ґен. Курокі російскй вôйска коло Юшулінцу и коло прорѣзу Янґце. Про тй битвы телеґрафуе Курокі, що першого дня выконали Японцѣ атакъ на оба крыла російскй, але позаякъ неприятель бувъ далеко сильнѣйшій и занимавъ дуже добрй позиціи, неможливе було його змусити до вôдвороту. Доперва на другій день рôвно зô] всходомъ сонця припустили мы другій штурмъ до Росіянъ и коло полудня выперлисьмо ихъ зъ занятого становища. Росіяне цофнули ся до Тонґгоенъ. Страты еще не звѣснй.

Токіо 2. Доносять тутъ, що по тридневôй кровавôй битвѣ заняли вôйска японьскй Шантайковъ, оденъ зъ найважнѣйшихъ фортôвъ коло порту Артура, на десять миль вôдъ него вôддаленый.

Петербурґъ 1. Цѣла Балтійска фльота стоить вже готова и въ протягу двохъ найблизшихъ тыжнѣвъ выбере ся въ дорогу на далекій Сходъ.

Шербурґъ 2. Зъ достовѣрного жерела розôйшла ся тутъ чутка, що шѣсть російскихъ военныхъ кораблѣвъ прибуде тутъ до порту и заосмотрить ся въ угле.

Петербурґъ 2. До круґôвъ адміральскихъ дôйшла приватна вѣсть, що въ тыхъ часахъ спродали Сполученй Державы 8 торпедовцѣвъ правительству японьскому.

Петербурґъ 3. Ґен. Куропаткинъ выдавъ розказъ, щобы всѣ цивільнй мешканцѣ мѣста Гарбіна опустили то мѣсто, бо зачинають ся тутъ роботы около зимовыхъ кватыръ для російского вôйска. Намѣсникъ Алексіевъ, що мавъ намѣръ удати ся до Владивостока, прибувъ до табору ґен. Куропаткина и мавъ зъ нимъ довгу нараду надъ ситуаціею военною въ Манджуріи. Вôйска російскй опустили Гайченґъ и цофнули ся въ порядку до Анпаншанъ. Пануе тутъ страшна спека, много вôйска гине въ наслѣдокъ сонѣшного удару. Надôйшла тутъ неправдоподôбна вѣсть, що пôдъ Портомъ Артура згинуло 20,000 Японцѣвъ пôдчасъ штурму.

Римъ 3. Великій японьскій кружлякъ »Касуґа« зôставъ російскою фльотою затопленый.

Токіо 3. Недалеко Сімушенґъ побили Японцѣ російскй вôйска и присилували ихъ до вôдвороту въ напрямѣ до Гайченґъ. Росіяне стратили 1500 люда, страты Японцѣвъ выносять около 1000.

Лондонъ 3. Наспѣла тутъ телеґрама, що Росіяне затопили свôй корабель »Сівучь«, що находивъ ся на рѣцѣ Ліяо, щобы не попавъ ся въ руки Японцѣвъ. Передъ затопленемъ выйшла зъ него залога и забрала зъ собою пушки и амуніцію.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

Головный Урядъ „Р. Н. С." на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель { КОНСТ. КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.

Головный секретарь { С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касіеръ { АЛЕК. ШАРШОНЪ, 624 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель..........С. Митренко OLYPHANT, PA.

Заст. секретаря..........Йос. Кульчицкій BALTIMORE, M. D.

Заст. касіера..........А. Яцковичъ MC ADOO, PA.

Радні:

А. Валевскій..........St. Louis, Mo.
А. Семашкій..........Trauger, Pa.
Ник. Дембицкій..........Mahanoy Plane, Pa.
К. Кобанъ..........Olyphant, Pa.
Ал. Сорока..........Plymouth, Pa.
Иванъ Парнякъ..........New York City.

Ихъ заступники:

Ив. Сенько..........Jessup, Pa.
Ив. Посипанко..........Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій..........Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій..........Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій..........McKees Rocks, Pa.
Ив. Ворганъ..........Mt. Carmel, Pa.

Головный организаторъ:

о. Н. Підгорецкій, box 32, Jersey City, N.J.

За 70 центовъ на мѣсяцъ Союзъ платить 600 доляровъ посмертного за мужа, а 300 доляровъ за жену и другй запомоги въ разѣ инныхъ нещасныхъ выпадковъ.

Въ Союзѣ можете убезпечити вашй дѣти за таншй грошѣ якъ де инде а посмертне за нихъ достанете больше якъ деинде.

ОГОЛОШЕНЄ.

ВП. П. СЕКРЕТАРѢ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запаматати, що грошѣ належачй до Р. Н. Союза выписуе ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, только тй моні ордеры и чеки выписаній на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ вôдошлю до касіера.

Пригадую § 9 статутôвъ „Союза", на подставѣ котрого члены приступаючй до „Союза" а маючй высше 40 лѣтъ мають до трохъ мѣсяцѣвъ по вступленю предложити менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій, гол. секретарь.

ПОСМЕРТНЇ ВѢСТИ.

МАТРОНА НЯХАЙ, жена Михаила, члена Р. Н. Союза, вôд. 12 въ Yonkers, N. Y., упокоила ся 5. юлія б. р.

АНДРЕЙ ХОВАНЕЦЬ, лѣтъ 1, сынъ Александра, членъ Р. Н. Союза, вôд. 42 въ Passaic, N. J., упокоивъ ся 20. юлія б. р.

Вѣчная память!

Ч. 356. КВІТЪ $500.00

на пятьсотъ доляровъ, котрй пôдписанй опѣкуны дѣтей по бл. п. Михайлѣ Смій отримали яко посмертну запомогу зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Jersey City, N. J., July 30, 1914.

о. Н. Підгорецкій, В. Криницкій } опѣкуны

Свѣдки { Е. Шпакъ, Ю. Подсадочный

Теодоръ Цѣмлякъ, предсѣд., Стефанъ Калакука, секрет.

Ч. 371. КВІТЪ $18.00

на вôсемнайцять доляровъ, котрй нижше пôдписана отримала яко посмертну запомогу по дитинѣ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

New York, N. Y., ... 1904.

Настя Адамчакъ.

Яцко Стырживъ, свѣдокъ, Григорій Пыртко, предсѣд., Павло Зятинъ, секретарь.

Ч. 379. КВІТЪ $300.00

на триста доляровъ, котрй нижше пôдписаный отримавъ яко остатню часть надзвычайнои запомоги зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Mayfield, Pa., July 23, 1904.

Алексей Борисъ.

Свѣдки { Петро Кѣхардъ, Иванъ Крохта.

Стефанъ Пейко, секретарь.

Ч. 384. КВІТЪ $100.00

на сто доляровъ, котрй нижше пôдписаный отримавъ яко надзвычайну запомогу за утрату ока зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Olyphant, Pa., July 27, 1904.

Василь Криницкій.

Свѣдки { Макарь Вôлька, Петро Доманичъ.

Юрій Хилякъ, предсѣдатель, Мих. Паздрей, секретарь.

А. Балигродскій, бувшій секретарь Союза (вôд. 50) и секретарь та основатель бр. св. Йоана Хрест. въ Desloge, Mo. Братство заложивъ при помочи п. Ив. Саґана 1901 р. Бувъ такожь секретаремъ Рады церковнои въ Ст. Луісъ, Мо. Походить зъ Галичины, села Мысцовы, пов. Коросно. П. А. Балигродскій є щирымъ Русиномъ и сподѣємо ся, що вôдъѣхавши до краю буде въ своимъ селѣ працювати для добра своихъ братôвъ-Русинôвъ такъ якъ тутъ працювавъ.

Рухъ
въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЯЄМО

всѣхъ дооколичныхъ Русинôвъ, що братство св. Апост. Андрея Первозванного, вôддѣлъ 66 Р. Н. Союза въ Ню-Йорку (гора мѣста) вôдбуває свои мітинґи все въ недѣлю по першôмъ кождого мѣсяця въ гали п. Fialy, 1341 Ave A. о годинѣ шестôй вечеръ. Тожь кождый чесный Русинъ повиненъ прийти и вписати ся въ члены того братства. Платить ся 50 цт. мѣсячне, а за то побирає членъ 5 долярôвъ тыжнево въ разѣ слабости, посмертне и иншй запомоги въ разѣ якого нещастя.

За Урядъ братства:
Пыртко Григорій, предс.,
Зятикъ Павло, секретарь,
Пейко Титусъ, касієръ. 104

ВÔДЪ БРАТСТВА
Благовѣщеня Пресв. Богородицѣ въ Sayre, Pa.

Завѣдомляю разъ на все, що мітинґи вôдбувають ся въ кожду першу недѣлю по тринайцятôмъ. На слѣдуючій мітинґъ кождый членъ мае ся явити пôдъ карою 25 цнт. На тôмъ мітинґу будемо принимати новыхъ членôвъ. Тожь прошу всѣхъ братôвъ, щобы ся всѣ появили и такъ само, щобы выровнали свôй залеглый довгъ, бо хто не заплатить за 3 мѣсяцѣ свôй довгъ то стратить всяке право до запомоги. А вы братя Русины, котрй єще не належите до братства и Р. Н. Союза, зголосѣть ся на слѣдуючій мітинґъ а мы васъ радо приймемо. Не тратьте часу, корыстайте зъ тои доброи нагоды, забеспечѣть самй себе и свою родину, бо нѣхто не знає яке нещастє може васъ спôткати, бо по невчасѣ нарѣкати за пôзно. *Гр. Ковалевичь,* секретарь.

БРАТСТВО

св. Архистр. Михаила въ Elmira Heights, N. Y. утримувало рôчный мітинґъ 24. Юлія. Зъ обрахунку доходôвъ и розходôвъ показалось, що каса была проваджена въ найкрасшôмъ порядку. До нового уряду выбранй: предс. Юрчакъ Василь, заступникъ Мовчанъ Кузьма, касієръ Панила Дмитро, секретарь Харчишинъ Андрей, заступникъ Руцкій Филипъ, контрольна комісія: Курила Алексей и Кулиничь Мак., надзиратель хорыхъ Кавуличь Дмитро, господарь Мовчанъ Кузьма, капитанъ Кавуличь Дмитро.

Ухвалено, що до братства приймає ся пôсля рокôвъ и статутôвъ Союза. Одноголосно ухвалено, що кождый членъ неприсутный на рôчнôмъ мітинґу мае заплатити кару 50 центôвъ.

РÔЧНЫЙ МІТИНҐЪ

бр. св. Петра и Павла въ Mt. Carmel, Pa., вôддѣлъ Р. Н. Союза ч. 5, вôдбуде ся 21. Августа 1904. Будуть ся читати рôчнй доходы и розходы и буде ся выбирати новый урядъ. Хто не прийде на мітинґъ заплатить 50 центôвъ кары.

Ив. Дзятко, секретарь.

ОГОЛОШЕНЄ.

Повѣдомляю всѣхъ членôвъ бр. Усп. Пресв. Богородицѣ въ Allegheny, Pa., вôддѣлъ 56, щобы кождый членъ на день 14-го Августа на мітинґъ прийшовъ, буде ся роздавати шапки и такъ само урадить ся коли буде посвященє фаны братскои, що была перше умова на 28-го Аввуста на Савтъ Сайдъ въ Питсбурґу. Тожь братя не лѣнѣть ся, хотяй на такй мінинґи старайте ся прийти, на котрй мусите. Тримаймо ся єдности.

П. Ґерляхъ, предсѣд,
М. Турковскій, секрет.,
П. Іера, касієръ.

БРАТСТВО

св. Арх. Михаила, число 85, въ Hazleton, Pa. буде отримувати мітинґъ рôчный въ недѣлю о год. 2-ôй пополудни, дня 14-го Августа 1904. На той мітинґъ запрашаємо всѣхъ членôвъ братства въ Гейзелтонъ и на околици, щобы кождый членъ явивъ ся и свôй довгъ заплативъ. На тôмъ мітинґу буде ся насамъ передъ читати рахунки: кôлько было за рôкъ доходу а кôлько розходу. По рахункахъ буде ся выбирати новыхъ урядникôвъ. Новыхъ членôвъ буде ся приймати пôсля новыхъ статутôвъ. Хто не прийде на мітинґъ заплатить доляра кары.

М. Мардинякъ, предсѣдатель,
Ф. Поливка, секретарь.

— ПАВЛО КОЛОДѢЙЧИКЪ, членъ братства Усп. Пресв. Богородицѣ въ Allegheny, Pa., вôддѣлъ 56, вôдѣхавъ до старого краю 11-го Юнія. Щасливои подорожи желаемо въ имени братства *П. Ґерляхъ.*

ПОДЯКА.

Складаю сердечну подяку Урядови Р. Н. Союза и честнымъ делегатамъ 8-ои головнои конвенціи въ Шамокинъ за точне и скоре выплачене зъ касы Союза вже послѣдной части запомоги, т. е. всего разомъ $600, словомъ шѣстьсто доляровъ за утрату моихъ очей.

Мейфилдъ, Па., 2. Августа, 1904.

Алексей Борисъ.

Свѣдки { Петро Кѣхардъ, Иванъ Обухъ.

Стефанъ Пейко, секетарь.

ЗАВѢДОМЛЕНЄ.

Даєсь до вѣдомости всѣмъ Русинамъ въ Бофало и на околици, що Ив. Бурштинъ посилає грошѣ до краю через Р. Н. Дôмъ дуже скоро и беспечно, танше, лѣпше и акуратнѣйше якъ хто другій. Голоситись треба до єго помешканя вечеромъ вôдъ годины 7-ои до 11-ои. Єго адреса и офисъ: 103 Peter St., перший поверхъ, Black Rock. 804

НАДÔСЛАНЕ.

Просимо умѣстити у »Свободѣ« отсихъ пару слôвъ: Дня 1-го Августа ѣздили мы подивити ся на фармы въ Верджиніи оголошуванй п. John Jelinek у »Свободѣ«. Боялисьмо ся, щобы се не бувъ якій гумбоґъ, але теперь єсьмо цѣлкомъ спокôйнй. Кождый зъ насъ купивъ собѣ добру а дешеву фарму, бажаемо щобы кождый Русинъ и Славянинъ купивъ собѣ фарму заки може еѣ дешево дôстати. Коло насъ е гарна 160 акрова фарма и бажали бысьмо, щобы дôстати якого доброго Русина за сусѣда. Мы певнй, що то що оголошуе п. Єлѣнекъ е чиста правда.

Поздоровляемо всѣхъ читателѣвъ »Свободы«.

Василь Крôль, Ст. Клеръ, Па.
Мих. Сопотникъ, Піксkилъ, Н.Й.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Серпень.

11	Ч.	Калиникъ
12	П.	Сила апостолъ
13	С.	Євдокимъ
14	Н.	Происх. Ч. Др. Ч. и Ж. Кр.
15	П.	Перенес. мощ. св. Стеф.
16	В.	Ісаакій
17	С.	Св. 7 Отрок. въ Єфесѣ

— ПРОГУЛЬКОВЫЙ корабель „Кастанетъ" на котрого покладѣ находило ся 150 пасажерôвъ, нагло запаливъ ся понизше Кінґстонъ, Онт. Въ самъ часъ надъѣхавъ другій пароходъ и забравъ до себе всѣхъ пасажерôвъ. Въ сей спосôбъ уйшли всѣ щасливо неминучôй смерти. При гашеню огню зôстало кôлькохъ людей покалѣченыхъ, але житя не стративъ нѣхто.

— ВЪ Ню-Йорку при 146 улици въ сутеринахъ мешкавъ муринъ Санді Бравнъ зô жѣнкою, а у нихъ на кватирѣ мешкавъ другій муринъ. Бравнъ зъ жѣнкою часто сваривъ ся и неразъ приходило мѣжь ними до бійки. Одного дня пôшли обôе на проходъ и повернули десь о першôй въ ночи до дому. Наразъ муринъ, що у нихъ мешкавъ пробудивъ ся и почувъ страшенный крикъ. Вбѣгае до покою свого господаря и бачить його на пôвъ живого, заляного кровю зъ раны, яку йому завдала жѣнка въ живôтъ бритвою. Прикликавъ чимъ скорше лѣкаря и поліцію. Лѣкарь сказавъ, що не мае надѣѣ удержати його при житю, а поліція зловила любу жѣнку и вôддала еѣ за кратки.

— ПООДИНОКЙ числа Свободы можна дôстати у А. Васермана, 29 Clinton St. New York.

— ВЪ Ню-Йорку, въ однôй каменицѣ на третôмъ поверсѣ захорувала небезпечно 38 лѣтна жѣнка. Прикликаный докторъ сказавъ, що треба перевести еи чимъ скорше до шпиталя. Але якъ перенести еѣ зъ третого поверха на долину до амбулянсового воза, коли хора жѣнка сама ити не могла, а перенести еи на рукахъ было неможливе, бо важила 160 фунтôвъ. Тогдѣ навинувсь ся щасливо звѣсный въ Ню-Йорку силачь Шаркей, котрый як малу дитину взявъ хору жѣнку на руки и знѣсъ на долину, до амбулянсового воза.

— ВЪ Вестчестеръ кавнті напало 3 бандитôвъ на 40 Италійцѣвъ робôтникôвъ, котрй спали разомъ въ однôй хатѣ. Бандиты вôйшли въ хату, двохъ зъ нихъ стануло при дверяхъ готовыхъ до выстрѣлу а третый зажадавъ вôдъ робôтникôвъ по одному долярови. Всѣ три були замаскованй. Робôтники зложили грошѣ а бандиты пôйшли въ напрямѣ до Бедфордъ. Шерифъ Мерритъ поробивъ всякй староня, щобы тыхъ бандитôвъ половити.

— ВЪ Будапештѣ застрѣливъ братъ брата. Оба були сынами высокого урядника. Убійця, котрый бувъ офіциромъ при жандармеріи, посперечавъ ся зô своимъ старшимъ братомъ. Не те мавъ сказати старшій братъ, що если вôнъ буде вносити лишь роздорь въ родинну хату, то нехай радше забере ся. Тогдѣ мавъ сказати убійця, що вôнъ скорше всѣхъ пострѣляе, якъ забере ся зъ хаты. Въ тôмъ надбѣгъ наймолодшій братъ, и коли почувъ послѣднй слова, засмѣявъ ся и сказавъ, що вôнъ е за великій трусъ, абы мôгъ всѣхъ пострѣляти. Въ той хвилѣ вытягнувъ убійця револьверъ и двома выстрѣлами положивъ брата трупомъ.

— ПРИ однôй зъ меншихъ улицъ мѣста Берлина вôдбула ся передъ кôлькома днями страшна сцена. При улици тôй мешкавъ робôтникъ Радаке зъ жѣнкою, одинайцять лѣтнымъ сыномъ и 60 лѣтною тещою, котра доглядала хорыхъ въ однôмъ шпиталю и досить добре заробляла. Радеке часто запивавъ ся, тративъ заробôтокъ и не дававъ жѣнцѣ грошей на удержане. Тогдѣ жѣнка зъ матерію постановила не впустити его бôльше до хаты. Коли одного дня прийшовъ Радеке до хаты, заставъ дверѣ замкненй а на его стукôтъ жѣнка не вôдзывала ся. По хвилѣ зновъ хтось запукавъ до дверей. Жѣнка думала, що се еи мати вернула зô шпиталю и пôшла вôтворити дверѣ. Въ тôй хвилѣ влетѣвъ еи чоловѣкъ, вхопивъ сокиру и на смерть порубавъ сына и жѣнку. Поліція приарештувала його и вôддала до суду.

— КОРЕСПОНДЕНТЪ нѣмецкои часописы „Берлінеръ Таґблятъ" удавъ ся до Канады, щобы зôбрати вôдомости про сей край, а вôдтакъ урядити вôдчиты по Нѣмеччинѣ и Австріи. Кореспондентъ сей дуже захвалюе Канаду и каже, що еміґранты зъ Европы не повиннй удавати ся до Сполученыхъ Державъ де вже теперь пануе нужда, але повиннй ѣхати до Канады, де еще велпкй просторы землѣ суть незанятй. Той самъ кореспондентъ мавъ такожь выеднати у австрійского правительства позволене для 12.000 Галичанъ выеміґровати до Канады. Не знати скôлько правды мѣстить ся въ тыхъ словахъ. Що до Сполуч. Держ. то знаемо дуже добре, що нема вже тутъ попиту за робôтникомъ, якъ се давнѣйше было, и що богато людей е безъ занятя. Що-жь до Канады, не маемо въ тôмъ взглядѣ точныхъ вѣдомостей.

— НАЙБÔЛЬША въ Россіи фабрика електричного дроту до пôдводного телеґрафу въ Петербурзѣ, згорѣла зъ нащадкомъ. Велика скôлькôсть дротôвъ для торпедовцѣвъ и мінъ, котрй були призначенй для Балтійскои фльоты, зôстала цѣлковито знищена. Загальна шкода выносить 1,250,000 долярôвъ.

— ЗЪѢЗДЪ Литовцѣвъ вôдбувъ ся недавно въ Кайрахъ посѣлости ґр. Зубова, що запросивъ до себе поверхъ 400 прихильникôвъ литовского народу. Дехто прибувъ ажь зъ Петербурга и Кавказу. Зъ приводу выданого недавно дозволу друкувати литовскѣ книжки латиньскою азбукою выголошено богато промовъ, въ котрыхъ пôдношено идею вôдродженя литовскои мовы и лѣтературы и высказувано надѣю, що завдяки сему розпорядженю пôднесе ся значно просвѣта середь литовского народу. Учасники зборôвъ ухвалили звернути ся до ґубернатора зъ просьбою о дозвôлъ устроеня аматорскои выставы въ литовскôй мовѣ и зôбрати вôдповѣдну суму на заснованє литовского дневника у Вильнѣ. Ґрафъ Зубовъ Москаль, але великій прихильникъ Литовцѣвъ.

— БУДЖЕТЪ папы римского. Французкѣ часописы замѣщають зробленый недавно рахунокъ рôчныхъ приходôвъ и розходôвъ римского папы. Ось вôнъ (въ франкахъ): Доходы: доходъ зъ земскихъ добръ 870.000, процентъ вôдъ вартостевыхъ паперôвъ 6,000.000, дарунки 2,500.000, Петрôвъ грôшь 12,000.000, раз. 21,375,000. Розходы: платнѣ кардиналôвъ 2,500.000, платнѣ ґвардіи и низшои службы 397.000, бібліотека и музей 1,250,000, удержанє базилѣки св. Петра 750.000, иньши выдатки 700.000 Чистый зыскъ рôчный выносить отже 16 міліонôвъ франкôвъ.

— ВЪ Кошицяхъ на Угорщинѣ умеръ недавно якійсь Ант. Кираль. Всѣ уважали его за дуже бѣдного чоловѣка, мѣжь тымъ якъ вôнъ бувъ богатымъ скупаремъ, бо его маєтокъ выносивъ 146 тысячь коронъ, котрѣ въ тестаментѣ записавъ сестрѣ.

— ВЪ Австріи, въ Тріестѣ утворило ся корабельне товариство, котре мае заняти ся перевозомъ людей зъ того порту до Америки. Закладовый капіталъ мае выносити $4,000.000. Мають побудовати 13 новыхъ кораблѣвъ, котрѣ бы въ протягу двохъ тыжнѣвъ перевозили до Америки. Товариство се занимало бы ся передовсѣмъ перевозомъ австрійскихъ еміґрантôвъ.

— ВЪ Антверпіи удержуе правительство російске много тайныхъ аґентôвъ, котрѣ уважають, чи часомъ кораблѣ, що зъ вôдси выходять не мають военнои контрабанды. На доносъ сыхъ аґентôвъ мала Росія приарештовати анґлійскій корабель „Маляка" и нѣмецкій корабель „Князь Генрихъ".

— КОЛО Кумановы въ Болгаріи, банда Македонцѣвъ зложена зъ 52 людей, пôдпалила турецкій маґазинъ збôжа. Войска турецкѣ пустили ся на здогôнъ и застрѣлили 50 Македонцѣвъ а только двохъ зъ нихъ утѣкло.

Всячина.

НИЩЕНЄ МОСКІТÔВЪ.

Москіты суть не лишь докучливѣ, але и небезпечнѣ, бо доказано, що оденъ ихъ рôдъ защѣплюе людямъ страшну хоробу, що зве ся жовта февра, другій розносить малярію, и т. д. Послѣдными часами стали ученѣ люде звертати бôльше уваги на сихъ на позôръ невинныхъ несѣкомыхъ, слѣдити за ихъ житємъ, способомъ розроджуваня ся, ихъ ворогами и т. д. та пописали о нихъ цѣлѣ книги, а стейтъ Ню Джерзи знаний якъ стейтъ москітôвъ, выдавъ зъ касы поважну суму грошей на борбу зъ москітами.

Москіты складають яйцѣ въ малѣ трѣсочки, що плавають поверхъ спокойнои воды (яка находить ся въ озерахъ, багнахъ, калюжахъ). З тыхъ яецъ вылазять опôсля молодѣ. Они живуть вправдѣ въ водѣ, але мусять все выпливати на верхъ, щобы набрати воздуха. Зъ того прийшли люде до заключеня, що не трѣба дозволяти, щобы денебудь въ близкости ихъ мешканя находилась стояча вода и осушують багна, мочары, калюжѣ, черезъ що неразъ великѣ обшары землѣ, що стояли давно безъ ужитку—стають пожиточными и набирають цѣны. Де неможливо воды осушити, тамъ беруть ся люде на другѣ способы. Якъ вже сказано, молодѣ москіты, що щене не мають крылъ, жевуть въ водѣ, але мусять всегда выпливати на єи поверхню, щобы зачерпати свѣжого воздуха. Отже знаючи се, люде роблять такъ, що до воды въ котрôй находять ся молодѣ москіты наливають оливы або звычайнои керосины. Олива або керосина плывае по верхи воды и творить на нѣй тоненьку поволоку; але она е за сильна для молодыхъ москітôвъ — они не годнѣ єи пробити, не годнѣ выплинути на єи верхъ, щобы зачерпати свѣжого воздуха и въ наслѣдокъ сего гинуть дуже скоро, бо въ протягу кôлькохъ минутъ. Єсли воду, въ котрôй находились москіты хоче хто уживати, то може пôсля убитя москітôвъ зôбрата зверхи оливу и вода останє цѣлкомъ чиста. Рôвножь дознались ученѣ, що певного рода гусѣльницѣ и рыбы дуже радо полюють на молодыхъ москітôвъ, отже старають ся ихъ розмножувати по ставахъ и багнахъ, чимъ хоронять ся вôдъ москітôвъ. Завдяки тымъ дослѣдамъ и нищеню москітôвъ, зменчилось дуже сильно число смертій вôдъ жовтои горячки на Кубѣ и другихъ полудневыхъ краяхъ и е надѣя, що зъ часомъ такѣ слабости якъ жовта горячка и малярія станутъ незвѣсными мѣжь людьми.

ЧАРОДѢЙНА СКРИНКА.

Въ одномъ нѣмецкомъ селѣ жила старенька бабуся, котра нѣякъ не хотѣла дати себе вôдфотографувати, мимо того що дѣти и внуки дуже бажали мати образъ бабусѣ, а такожь и свояки зъ Франціи и Америки часто до неи писали, щобы имъ прислала свою фотоґрафію. Она не хотѣла дати себе фотоґрафувати тому, бо вѣрила, що якъ тôлько дасть зробити зъ себе знимку фотоґрафічну, то сейчасъ помре. Тодѣ зять еѣ постановивъ стару перехитрити. Якось такъ приключило ся, що наньчоха, въ котрôй бабуня складала грошѣ, десь щезла. Стара думала, що еѣ грошѣ хтось укравъ и уживала рôжныхъ средствъ а навѣть ворожбитствъ, щобы тôлько найти злодѣя, але все було даромъ. Злодѣя не найшла. Тогдѣ оповѣвъ бабунѣ зять, що въ мѣстѣ живе одинъ розумный чоловѣкъ, котрый знае ся на ворожбицтвѣ, вôнъ еѣ певно вкаже злодѣя. Вôнъ мае таку скринку, до котрои обкраденый мусить заглянути, а тогдѣ ворожбитъ сейчасъ розпôзнасть злодѣя. Пôдступъ удавъ ся, бо стара бабуня еще нѣколи не видѣла апарату фотоґрафічного. Розумный ворожбитъ, а бувъ нимъ мѣйскій фотоґрафъ, втаемниченый въ пôдступъ, прийшовъ зъ зачарованою скринкою, уложивъ стару, якъ мае сидѣти, а коли непостережено зробивъ зъ неи знимку, заявивъ еѣ, що злодѣя въ скриночцѣ не було видко, отжежь грошей нѣхто не мôгъ украсти. Таке було такожь пересвѣдчене дѣтей и се була правда. Одного дня найшла стара свою наньчоху зъ грôшми, добре схованy. Ажь тутъ одного дня показують старôй еѣ фотоґрафіи, котрѣ вже були готовѣ и цѣлкомъ удали ся. Стара бабуся забула про свôй пересудъ и була весела, що такъ добре на образцѣ выглядае.

СМѢШНЕ.

„Мамо, я тамъ не можу служити."

„Чому не можешь!?"

„Бо негодна що дня до девять коршемъ за горѣвкою бѣгати".

„А то на чары треба горѣвки ажь зъ девяти коршемъ"?

„Нѣ мамо. Мого господаря хотять на вôйта выбрати, та одни говорять, що вôнъ пияниця. Вôнъ того боить ся и не бере въ одной коршмѣ разомъ горѣвки, але посылае все мене до кождои коршми за одною квартою абы люде гадали що вôнъ лише не кварту."

* * *

„Котре звѣря найбôльше загартоване на зимно?"

„Блоха, бо она зиму и лѣто скаче въ одной сорочцѣ."

Календарь Р. Н. Союза на рôкъ 1904.

се така книжка, котру не лишь кождый членъ Союза, але кождый американьскій Русинъ повиненъ мати.

Въ Календари Союза кромѣ многихъ пожиточныхъ и цѣкавыхъ рѣчей знайдете такожь 20 прекрасныхъ образкôвъ.

Цѣна лишь 25 центôвъ.

Календарѣвъ безъ грошей не высилаемъ.

КНИЖКИ

Американьскій шляхтичь	15
Бланкеты на метрики	2
Весела книжочка зъ образками	30
Де що про звѣрята	30
Де-що про права и суды въ Сп. Дер.	10
Де-що зъ исторіи російскои-православнои місіи въ Америцѣ.	10
Дорога до свѣдомости	10
Зубъ за зубъ	10
Загадки и образки	10
Журавлѣ	15
Календарь „Союза" (1904)	25
Казка про жида	10
Конституція Сполуч. Державъ	10
Книжка для опѣкунôвъ хорыхъ	1.00
Книжочка колекторска	7
Марія	10
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинôвъ	15
Оповѣданя для дѣтей	20
Образки зъ Америки	10
Оповѣданя С. Макара	15
Про вôдступник. вôдъ рос. православія	10
Псалтирь	100
Покуса	10
Розмова Поляка зъ Русиномъ	10
Руско-анґлійскій Словарець (передрукъ зъ Англ.-руск. Провôдн.	20
Руско-анґлійскій Провôдникъ	50
Смерть	10
Тарасъ Шевченко	15
Тымко Гаврилюкъ	15
Читанка друга	25
Читанка трета	40
Читанка четверта	50

Почту мы оплачуемо.

Адресъ:
SVOBODA,
Box 353, Scranton, Pa.

Замовляйте тôлько тѣ книжки, котрѣ бачите въ послѣднôмъ числѣ „Свободы".

Пишѣть выразно.

Замовлень на суму менчу якъ доляра не принимае ся.

JOHN J. CAMPTON

Католицкій похоронникъ.

Вынаймае тано коричѣ — ту и на околицю. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ

WHOLESALE

Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Beer

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ

Въ Шамокінъ, Па. мешкае руській кравець

ПЕТРО КУЗМИЧЬ

425 N. Shamokin str.

Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево.

Хто у него замовить убране, нѣколи того не пожалуе.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО

готельничій

на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнй склянки доливае.
Є цигара, є и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,

(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ СЛАБОСТЕЙ ЖІНОЧИХ, ДИТЯЧИХ І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жени при породі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. | Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій

(Julian Kopyscianski)

424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлѣпшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки доскональй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька!

ST. HERMAN'S BENEVOLENT Society. ORGANIZED FEBR. 1888 ROCHESTER, N.Y.

Выробляе братскй машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробкы высылае даромъ.

Можете писати до насъ по руски, словеньски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co Ld.

— въ —

SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купуючь зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $5,500.00 Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

ИВАНЪ ГЛОВА

JOHN GLOVA (POSTMASTER)

— въ —

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрѣбнй рѣчѣ до житя, якъ такожь можна купити убраня майнерскй и звычайнй.

Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то нишого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: General Office 2333. Night Call 4854.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не грать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вôнъ всѣлякe мясо мае,
Зъ людьми красно розмовляе
И поруски, по словеньски,
По анґлицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ доброй справѣ всегда справный,
За рускій нарôдъ крѣпко стоить,
Вражды людкой ся не боить.

Тожь Русинамъ треба знати,
Що єго тре пôдпирати;
Красно зважить, въ папѣръ запакуе,
Бучерня чиста, ажь ся серце радуе.

Мы, Руснаки не жалуемо,
Вôдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вôнъ у Scranton найлѣпше мясо мае,
О тôмъ кожда дитина навѣть добре знае:

Тожь милй братя, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшои бучернѣ до Югаса ходѣть
Добре, тано, справедливо
Чисто, смачно и уптиво!

Друкарня „Свободы"

ВЫКОНУЄ:

ТИКЕТЫ, на пікніки, балѣ, выгравки, представленя,
ПАПЕРЫ листовй,
КОВЕРТЫ для братствъ и поодинокихъ людей,
СТАТУТЫ братскй,
КНИГИ параф. и братскй,
КНИЖКИ колекторскй, братскй и т. п.,
ПЛЯКАТЫ,
ЦИРКУЛЯРѢ

и взагалѣ всѣ роботы друкарскй

!!!СТАРАННО, ТАНО И НА ЧАСЪ!!!

АДРЕСЪ: **SVOBODA,** BOX 353, SCRANTON, PA.

ГАРМОНІѢ!

Найлѣпшй, найсильнѣйшй и найтаншй гармоніи можете дôстати у мене. — Пишѣть по великій цѣнникъ зъ образками, въ котрôмъ найдете, машинки до друкованя, годинки, що кукають и грають, гуслѣ, басы, клярнеты, краевй файки, бритвы, печатки и много другихъ новыхъ а потрѣбныхъ рѣчей.

S. KELTONIK, PUNXSUTAWNEY, PA.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту" и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погоститеся, якъ въ рôднои бабки на весѣлю.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ

TROMETTER'S

(Трометеръ)

при Рединьскôмъ дипѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

БРАТЯ РУСИНЫ!

Кожда хороба є найбôльшимъ нещастємъ чоловѣка, особливо въ Америцѣ, понеже не тôлько що недае єму вôдповѣдного утриманя, але стае ся причиною передвчасной смерти тому, котрый мôгъ бы тѣшитись добрымъ здоровлємъ и уживати ще денного свѣтла.

Нашй Братя Русины прибуваючй сюда зô старого краю, не знають до кого власне мають удатись и отверто объяснити станъ своєго здоровя, або удають ся до такихъ лѣкарôвъ, котрй не тôлько обôдруть ихъ зъ остатного кроваво заробленого цента, але ще въ додатку взбôльшають слабôсть невôдповѣдным илѣками и копають имъ вôдъ разу могилу.

Черезъ тоє Братя Русины тутъ на чужинѣ марнуете и майже незнаючи випроваджаєте вашу родину на тую саму дорогу мизеріи, на котру вы давно вступили. Єсли чуєте ся бути слабыми и чуєте великій упадокъ на силѣ и здоровлю а хочете бути вылѣчеными, то зголосѣть ся до

Проф. Д-ра Е. С. КÔЛЛИНСА,

єсли можете особисто — або въ листѣ опишѣть зъ увагою повстане слабости и якъ довго вже хоруєте и запшлѣть до него а вôнъ васъ напевно вылѣчить, такъ що тая сама слабôсть вже бôльше не поверне.

Проф. Д-ръ Е. С. КОЛЛИНСЪ,

дипльомуваный лѣкарь зъ ню-йорского университету,

для котрого нема хоробы, котру вôнъ бы немôгъ вылѣчити; вôнъ лѣчить и ґварантуе всякй недуги, яко: слабôсть плюць, сухоты, всякй терпѣня жолудковй, нерки, нервовй болѣ, катаръ, кашель, дыхавицю, простуду, бôль головы, очей, слабый зракъ, глушку, шумъ ушей, ревматизмъ, бôль въ крижахъ, сухій бôль костей, скрофулу, свербѣнє тѣла, выпадане волосôвъ и т. д., лѣчитъ такожь всякй жѣночи внутреннй и поверхнй хоробы.

Проф. Коллинсъ зарôвно вылѣчитъ цѣлковито сухоты, якъ такожь тайнй мужескй и жѣночй хороты. Пôдчасъ єго 15-лѣтной практики не було ще выпадку, щобы єго наука и вѣдомôсть лѣкарска въ чôмь небудь змылила.

Звертаємо увагу на декотрй посвѣдченя:

Вылѣчена з запаленя матичного и иных женскихъ слабостей.

Поважаный пане Проф. Коллинсъ! По пологу въ грудню минувшого року дôсталамъ запалене матицѣ, бѣлыхъ уплавъ, бôль крижей и всѣхъ костей а такожь запалене мѣхура. Удаваламъ ся до многихъ докторôвъ, але вмѣсть помочи, чуламъ ся чимъ разъ слабшою. Въ кôнци удаламъ ся до васъ п. Проф. Коллинсъ и вы сейчасъ прислали мнѣ лѣки и по ужитю першихъ лѣкôвъ чуламъ полегчене а въ протягу 10 днôвъ буламъ цѣлкомъ выздоровлена. Прошу пріймѣть мою сердечну подяку за такъ скоре и стале вылѣчене!

При всякой способности буду ся старала познакомити моихъ приятелѣвъ зъ вашою практикою и чудесными лѣками. Зъ поважанємъ

Марія Водницка,
1254 Ashland Ave., Chicago, Ills.

Вылѣченый зъ сифилису и сухотъ зъ него вывинувшихъ ся.

Дорогій добродѣю! Я лѣчивъ ся близько 4 роки черезъ рѣжныхъ докторôвъ вôдъ сифилису, однакъ не тôлько що мене не вылѣчили, але ще побôльшали мою слабôсть, такъ що дôставъ ємъ и сухоты и плювавъ кровю. Нарештѣ я удавъ ся до д-ра Коллинса и вінъ мене вылѣчивъ цѣлковито въ короткомъ часѣ. Прошу пріймѣть мою подяку за вашу сумлѣнность, бо сли бы не вы, то сумный бы бувъ конець моего житя.

Остаюсъ зъ поважанємъ,

Теодоръ Красинскій,
4602 Blackbery Alley, Pittsburg, Pa.

Зъ того всего видно, що **Проф. Коллинсъ є тôлько одиный лѣкаръ,** котрый може вылѣчити безъ осôбного навети еґзамѣнованя, бо пôсля описанія хоробы вылѣчить хотяй бы сте на яку небудь хоробу терпѣли.

Прото Братя, не вôдкладайте, якъ сте хорй и єсли желаєте бути здоровыми и здôбными до працѣ, не удавайте ся до йныхъ лѣкарôвъ, котрй мовь піявки чѣгають на вашъ тяжко заробленый грôшъ, але смѣло и зъ довѣріємъ удайте ся до **Проф. Д-ръ Е. С. Коллинса;** опишѣть му по руски станъ вашой хоробы а можете бути певнй, що вôнъ васъ, яко шляхетный и совѣстный, 15-рôчный практыкъ въ короткôмъ часѣ уздоровѣє. Пишѣть пôдъ адресою:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
New York Medical Institute,
140 W. 34th Street, New York, N. Y.

Осôбно пацієнты принимають ся вôдъ год. 10. до 5. вечеръ. Въ недѣлю вôдъ год. 10. до 1. по полудни.